

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 594 Wydanie P

Poznań, środa dnia 23 grudnia 1936

Rok 31

Poznań, 22 grudnia.

Jeszcze o stosunku polityki polskiej do Rzeszy i Gdańska

W uwagach wczorajszych o exposé ministra Becka w senackiej komisji dla spraw zagranicznych powiedzieliśmy, że było ono w ujęciu swem bardziej efektowne, niż treściwe, dając głównie przegląd wizyt i rewizyt, a poszczególne zagadnienia z dziedziny polityki zagranicznej traktując ogólnikowo, oraz, że pod względem merytorycznym stosunek polityki polskiej do Rzeszy Niemieckiej i Gdańska oparty został znowu na bardzo różowej, bardzo optymistycznej ocenie sytuacji po tamtej stronie, jak gdyby zarówno w Niemczech, jak w Gdańsku nic nie było zaszło, co w umyśle polityka polskiego budzić musi poważne refleksje i duży krytycyzm.

Poniżej udzielamy w tej sprawie głosu długoletniemu b. członkowi sejmowej komisji dla spraw zagranicznych prof. Stanisławowi Strońskiemu:

Wszystko, co minister Beck powiedział o naszych stosunkach z Niemcami, brzmi tak:

„Pewna nerwowość, właściwa naszym trudnym czasom, udziela się również niektórym głosem prasy i opinii w dziedzinie naszych stosunków z sąsiadem zachodnim, i to po obu stronach granicy. Nie zmienia to jednak mego przekonania, że wielka i odważna decyzja ułożenia przyjaźnie stosunków między nami a Rzeszą Niemiecką zachowuje nadal swoją wartość zarówno w bezpośrednich interesach naszego kraju, jak i w całokształcie stosunków kontynentu europejskiego. Nerwy są nerwami, a decyzja decyzją.”

Trzecia Rzesza wrze, od czterech blisko lat, najruchliwszą działalnością. Od czasu układu polsko - niemieckiego, czyli od trzech lat, stan jej sił, wskutek olbrzymich zbrojeń, zmienił się w rozmiarach niespotykanych w toku dziejów. Polityka Trzeciej Rzeszy, nabrzmiała dążeniami nazewnątrż i hasłami zaborczeni, jest ogniskiem największego zaniepokojenia Europy.

Odpowiedzialni kierownicy polityki zagranicznej Anglii, Francji, Belgji i innych państw mówią o tem wielokrotnie i wyraźnie, oświetlając wszystkie następstwa takiej polityki Niemiec, oraz konieczności, wynikające stąd dla innych państw. Od paru lat np. rząd brytyjski, a tak samo francuski, belgijski i t. d., wraz z parlamentami tych krajów, najpoważniej, ale też bardzo jasno, wskazują rosnące od strony Niemiec niebezpieczeństwo. Jest to też podstawą rozległych działań obronnych, dyplomatycznych i przedewszystkiem wojskowych, w tych państwach.

U nas zaś, gdy Polska jest największą bezpośrednią sąsiadką wschodnią Niemiec, minister spraw zagranicznych ma o sprawie Polska-Niemcy do powiedzenia wyłącznie i tyle właśnie, jak w tym ustępie. Jest to, powiedzmy jasno, coś zupełnie nieprawdopodobnego.

Jakto? Minister spraw zagranicznych Rzpltej nie wie o tem, lub uważa to za niegodne uwagi własnej, uwa-

Groźne katastrofy i kataklizmy żywiołowe

W Ameryce wciąż giną bez wieści samoloty pasażerskie — Wykolejenie się pociągu pośpiesznego w Afryce Pol. — Wstrząsy podziemne w San Salvadorze trwają

Nowy Jork. (Tel. wł.) Po żmudnych poszukiwaniach jeden z lotników gwardji narodowej, por. Cooper, doniósł telegraficznie do Salt Lake City w stanie Utah o odnalezieniu szczątków zaginionego od kilku dni samolotu pocztowego. Rozbity aparat leżał w przepaści wśród dzikich okolic górskich w pobliżu Calder w stanie Idaho. Obaj piloci zginęli.

Nie dały natomiast dotychczas wyniku poszukiwania samolotu pasażerskiego, który przed tygodniem uległ katastrofie również w niedostępnych okolicach górskich stanu Utah. Aparat miał na pokładzie siedmiu pasażerów oraz załogę. Wszyscy prawdopodobnie ponieśli śmierć.

Do Salt Lake City przybyła onegdaj słynna lotniczka amerykańska Emilja Erhard. Weźmie ona również udział w poszukiwaniu zaginionego samolotu obok dziesiątków innych pilotów. Ponadto całe wyprawy, w których uczestniczą setki osób, przeszukują góry, przełęcze i doliny, jak dotąd jednak bez skutku.

W międzyczasie obiegła prasę amerykańską wiadomość o dalszym wypadku samolotu pasażerskiego. Wydarzył się w Port Jervis w stanie N. York. Aparat komunikacyjny z 11 pasażerami na pokładzie wpadł niespodziewanie w gwałtowną burzę, która zmusiła go do lądowania. Po pokonaniu ogromnych trudności udało się pilotom wylądować. Aparat został uszkodzony, a z pośród pasażerów czterech jest ciężko rannych. Wszyscy życie zawdzięczają tylko odwadze i przytomności załogi oraz świetnemu pilotowi, znanemu lotnikowi transatlantykowemu Merillowi, dzięki którym lot nie skończył się tragicznie.

London. (ATE). Z Kapetown w Pol. Afryce) donoszą:

W pobliżu stacji Union Dale na li-

nji Fort Elizabeth — Kapetown wydarzyła się poważna katastrofa kolejowa. Przepelniony pociąg pośpieszny wykoleił się. 8 osób odniosło śmierć, a 18 jest rannych.

Lokomotywa i kilka wagonów uległo zniszczeniu. Liczba ofiar w ludziach będzie zapewne wyższa od cyfry, podanej w pierwszych doniesieniach.

London. (ATE). „United Press” donosi:

Prace nad uprzątnięciem toru trwają. Dotychczas z pod gruzów rozbitych wagonów wydobyto zwłoki 6 osób oraz 35 rannych, z których 7 odniosło bardzo ciężkie obrażenia.

Akcja ratownicza jest prowadzona z wielkim pośpiechem, ponieważ za-

chodzi obawa, że pod szczątkami wagonów znajduje się jeszcze wielu zabitych i rannych.

San Salvador. (PAT). Ogniskiem trzęsienia ziemi, które nawiedziło miasto San Vincente, jest wulkan Chichonpenpec. Dotychczas wydobyto z pod gruzów przeszło 100 zabitych i około 300 rannych, których umieszczono w szpitalach San Salvador. Szkody wyrządzone w San Vicente przekraczają 10 milionów dolarów.

W ciągu ostatnich 24 godzin zarejestrowano przeszło 100 wstrząsów, które trwają w dalszym ciągu, tak, iż miejscowości położonym w sąsiedztwie wulkanu nie przestaje grozić niebezpieczeństwo. San Vincente całkowicie ewakuowano.

Armia Trzeciej Rzeszy

Berlin (PAT) Armia Rzeszy ogłasza na progu nowego roku sprawozdanie z działalności. Sprawozdanie to wymienia jako daty najważniejsze: 7 marca — remilitaryzacja Nadrenji; 16 marca — ustanowienie sztandarów pułkowych i odznaczeń za wierną służbę; 24 sierpnia — przedłużenie obowiązków służby wojskowej do dwóch lat. Poza tem koła wojskowe Rzeszy przypominają mianowanie min. spr. wojskowych na feldmarszałka i dowódców poszczególnych działów na generałów - pułkowników, ustanowienie stanowisk „szefów pułkowych” itp.

Szczególna uwaga poświęcona jest manewrom. Podkreśla się również zainteresowanie obcych 71 oficerów zagranicznych na czas dłuższy, a 20 — na okres do jednego miesiąca. Poza tem odwiedziło armję 87 oficerów zagranicznych i trzy komisje.

W dalszym ciągu sprawozdanie

podkreśla czynny udział wojska w akcji niesienia pomocy zimowej oraz chlubne wyniki wojskowych niemieckich na olimpiadzie.

Wyścig zbrojeń

London (PAT) „Daily Herald” zamieszcza artykuł, w którym wyraża przypuszczenie, że za 10 dni mocarstwa światowe rozpoczną wyścig zbrojeń morskich, podobny do poprzedzającego wielką wojnę, gdyż 31 grudnia wygasną traktaty zawarte w Waszyngtonie i Londynie.

W wyścigu tym przodować będzie W. Brytania: 99 morskich jednostek wszelkich typów jest w stadium budowy lub projektowania. Program przewiduje budowę dwóch okrętów, o wyporności 35,000 tonn, najnowocześniejszego typu, uzbrojonych, zdolnych do szybkości 30 węzłów.

gi izb ustawodawczych, uwagi kraju, że Niemcy zbroją się ponad ludzką wyobraźnię, że mówią ustawicznie o pochodzie na wschód, że odmawiają wszelkiego skutecznego poręczenia wyrzeczenia się napadu na wschód, choć godzą się na to na zachodzie? Dla ministra spraw zagranicznych Rzpltej nie jest wart wzmianki los półtoramiljonowej ludności polskiej w Rzeszy, urągający t. zw. przyjaznemu porozumieniu, a tak bardzo różny od losu ludności niemieckiej w Polsce, nie zasługują na spojrzenie i pamięć podkopy spiskowe na Śląsku, sądownie ujawnione w rozległych rozmiarach, nie istnieją uparte i najdonioślejsze działania Trzeciej Rzeszy na gruncie Gdańska? O tem nic?

Ale w takim razie gdzie jest treść istotna stosunków polsko - niemieckich i gdzie jest jakiegokolwiek uwzględnienie jej w mowie min. Becka, który w dziale odwiedzin znalazł miejsce na drugą jeszcze, prawda, wzmiankę z dziedziny stosunków polsko - niemieckich taką oto:

„Zanim wymienię wizyty ściśle oficjalne, chciałbym przypomnieć pobyt w Polsce premiera Goeringa w lutym b. r., który-

mimo że nie nosił charakteru urzędowego, stanowił wyraz stałej tendencji istniejącej między naszymi sąsiedzkimi państwami, ażeby drogą wzajemnej znajomości i bezpośrednich spotkań dążyć do utrwalenia jak najlepszych stosunków.”

Niemal tyleż pogodnych słów o przyjeździe p. Goeringa na polowanie, jak bladych ogólników o całości stosunków między Polską a Niemcami, które stanowią naczelną zagadnienie polityki polskiej, oraz jedno z najważniejszych w polityce europejskiej.

Podobnie np. o Gdańsku. Na tle ogólników, beznadziejnie pustych, o odwiecznych kłopotach i o tem, że są tam zawikłania, dotyczące Polski i dotyczące Ligi, ale bez cienia wskazania, co to za zatargi i jakie w tem są nieprawidłowości i nadużycia, pada zdanie: Jeśli chodzi o zapewnienie naszych interesów żywotnych, to nie się w tej sprawie zmienić nie może i stanowisko naszego rządu jest proste i niezmiennie.

Nic się w tej sprawie zmienić nie może? Ale właśnie zmienia się, w oczach się zmienia, potwornie się zmienia.

Stanisław Stroński.

Ze swej strony pragniemy jeszcze zwrócić uwagę na zupełną rozbieżność między teorią a praktyką polityczną naszego ministerstwa spraw zagranicznych w kwestji Gdańska.

Jeżeli teoria — według oświadczenia min. Becka — brzmi, że sprawa ta jest dla państwa polskiego zagadnieniem wielkiej doniosłości, jakżeż praktyka może tolerować, że — wbrew przepisom traktatowym — senat gdański zmienia samowolnie konstytucję wolnego miasta i łączy je przez ujednolicenie ustroju Gdańska z ustrojem Rzeszy jak najściślej wężem politycznym z temi Niemcami, od czego już tylko krok jeden do urzeczywistnienia publicznie zapowiadanego „Zurück zum Reich”, oznaczającego ugodzenie w najbardziej podstawowe interesy narodu i państwa polskiego?

Żadne ogólnikowe frazesy tej prawdy nie zastąpią, jak nie zdołają one w niczem pomniejszyć odpowiedzialności polityki polskiej za wszystkie konsekwencje niezrozumiałej, dziwnej jej bierności w tej sprawie, stojącej w jaskrawej sprzeczności z teoretycznym wznowianiem doniosłości zagadnienia gdańskiego.

Cisza przed burzą w Hiszpanji?

Reorganizacja armji gen. Franco — Komunikaty powstańcze — Zagadkowe skrzynie z amunicją — Czy min. Cot sprzedał najnowszy typ samolotu rządowi walenckiemu?

Paryż. (ATE). Gen. Queipo de Llano w swym komunikacie oświadczył, że według wiadomości, otrzymanych z Barcelony, prezydent republiki hiszpańskiej Azana został aresztowany. Komunikat nie podaje, w jakich okolicznościach miało to nastąpić.

W dalszym ciągu generał podkreślił, że gen. Franco przeprowadza reorganizację swej armji. Ze względu na zbyt wielką rozpiętość frontu, którym kierował gen. Mola, zatrzymał on dowództwo tylko na najważniejszym odcinku tego frontu. Gen. Varela został odwołany ze stanowiska dowódcy kawalerji i otrzymał inną ważną misję.

Przeprowadzona przez gen. Franco reorganizacja ma na celu zwiększenie sprawności bojowej armji powstańczej i stanowi przygotowania do nowego planu ofensywy.

Salamanca. (PAT). Komunikat głównej kwatery wojsk powstańczych podaje:

Na froncie aragońskim strzelanina i kanonada bez znaczenia.

Na północy w prowincji Alava siły nasze zaatakowały nieprzyjaciela na froncie Villa Real, wyrzucając go z pozycji, zajmowanych pod Gestapo. Nieprzyjaciel wycofał się z ciężkimi dla siebie stratami, pozostawiając około 50 zabitych oraz 4 karabiny maszynowe i 2 moździerze.

Na froncie Madrytu, Asturji i Sorria — nie szczególnego.

Paryż. (ATE). Dzienniki donoszą z Biarritz i Bordeaux o wykryciu przez policję 30 wielkich skrzyń z amunicją, które znajdowały się w garażach. 6 skrzyń zawierało rozebrane części samolotów i motory. Dochodzenie w tej sprawie trwa.

Według ostatnich doniesień, w 30 skrzyniach, skonfiskowanych przez policję, znaleziono rozebrane części 7 samolotów i dwa motory zapasowe o sile 800 HP. Amunicja ta miała być wysłana do komendanta garnizonu miejscowości Vera w Hiszpanji.

Paryż (ATE). „Echo de Paris” zamieszcza wiadomość, jakoby min. lotnictwa Cot sprzedał rządowi w Walencji najnowszy typ samolotu bombowe-

go D 510. Jeden aparat tego modelu odleciał w sobotę do Barcelony.

Jest to samolot typu „Devoitine”, zaopatrzony w działo 20 mm i 4 karabiny maszynowe. Model ten stanowi ostatnie słowo techniki i nie był je-

szcze używany w armji francuskiej.

Paryż. (Tel. wł.) Min. Cot zaprzecza doniesieniom „Echo de Paris” i zwrócił się do min. sprawiedliwości o pociągnięcie tego pisma do odpowiedzialności sądowej.

Rządy Trzeciej Międzynarodówki w Katalonji

London (ATE). „Daily Telegraph” donosi z Moskwy, że nieporozumienia w łonie rządu katalońskiego wywołały wielkie zaniepokojenie w kołach sowieckich. Komitet wykonawczy sekcji hiszpańskiej Trzeciej Międzynarodówki ogłosił manifest, który wskazuje skuteczne środki dalszego prowadzenia wojny. Punkty tego programu są następujące:

1) Przymusowy pobór ludności cywilnej zdolnej do noszenia broni w okręgach obsadzonych przez wojska czerwone.

2) Jednolite dowództwo nad armją czerwoną.

3) Nietolerowanie nieregularnych oddziałów wojskowych lub partyzanckich.

4) Obsadzenie wszystkich ważniejszych stanowisk, jak komisarzy politycznych w szeregach armji osobami, należącymi do stronnictwa komunistycznego, nawet gdyby osobistości te nie posiadały rangi wojskowej.

5) Natychmiastowe upaństwowienie głównych gałęzi przemysłu.

Narady w Buenos Aires bez wyniku?

Rio de Janeiro (PAT). W ogólnej opinji przeważa przekonanie, iż konferencja wszechamerykańska przechodzi w tej chwili ostry kryzys. Nic tu nie pomaga, ani o niczem nie świadczą przemówienia sekretarza stanu A. P. Hulla, oraz bliskie stosunki przyjaźni, jakie łączą brazylijskiego min. spr. zagr. Macedo Soaresa, z argentyńskim ministrem tegoż resortu, p. Saavedra Lamasem, gdyż przyczyną tego kryzysu jest niezgoda na temat stworzenia amerykańskiej Ligi Narodów.

Przez długi czas milczano na ten temat, dziś jednak do wiadomości publicznej przenika coraz więcej szczegółów rozgrywających się za kulisami. Okazuje się, że przewodniczący konferencji, odgrywający poważną rolę i w Lidze Narodów, min. Saavedra Lamas, usiłuje za wszelką cenę stwo-

żyć drogę porozumienia między kontynentem amerykańskim a Genewą, w czym napotyka jednak na bardzo silny opór ze strony Stanów Zjedn. i Brazyliji. W politycznych kołach Rio de Janeiro panuje przekonanie, że o ile Argentyna będzie uparcie stała na swym stanowisku, wtedy konferencja w Buenos Aires nie rozjedzie się wprawdzie, ale jednak nie da wyniku.

Niektóre pisma uważają, że kryzys spowodowany został nie tyle przez p. Saavedra Lamasa, ile ze strony Stanów Zjedn., gdzie znany ze swych wystąpień sen. Borah, omawiając zadania konferencji w Buenos Aires miał oświadczyć w wywiadzie prasowym, iż nie wierzy w dobre wyniki obrad, łopoki jej członkowie nie wystąpią z Ligi Narodów w Genewie.

Min. Daladier przeciw komunistom

Paryż (ATE). Min. obrony narodowej Daladier w przemówieniu w Avignon oświadczył, że nie dopuści, aby wskutek wicherzeń nieodpowiedzialnych czynników siły obronne kraju zostały sparaliżowane.

„Francja — oświadczył minister — nie jest wyspą, położoną gdzieś na oceanie, ale znajduje się w Europie, szarpanej wewnętrznymi sprzecznościami, grożącymi każdej chwili zbrojnym zatargiem. W tych warunkach

zachować musi pełną swą siłę i godność. Jak długo będę ministrem, nie dopuszczę do naruszenia tych dwóch podstawowych czynników naszego bezpieczeństwa”.

Przemówienie ministra wywołało w opinji politycznej duże wrażenie i komentowane jest ogólnie jako zdecydowany zwrot przeciwko komunistom i pewnym czynnikom socjalistycznym, ulegającym dyrektywom Trzeciej Międzynarodówki.

Izby francuskie nie świętują

Paryż. (PAT). Obie izby parlamentu francuskiego będą miały cały okres świąteczny niesłychanie pracowity, gdyż obradować będą nieomal bez przerwy nad 4 obszernymi i trudnymi zagadnieniami, które mają być załatwione jeszcze w roku bieżącym.

Izba deputowanych podejmuje dziś debaty nad ustawą amnestijną, którą koła polityczne i parlamentarne pragnęłyby objąć również przestępstwa skarbowe, związane z ustawą dewaluacyjną, a polegające na pogwałceniu przepisów, dotyczących oświadczeń o sprzedaży złota. Rozciągnięcie ustawy amnestyjnej na tego rodzaju przestępstwa jest rzeczą o tyle prawdopodobną, że mogłoby to wytworzyć dodatni wpływ na powodzenie nowej pożyczki, która dziś ma być wypuszczona.

Drugim trudnym zagadnieniem jest ustawa o przymusowym arbitrażu, która uległa poważnym zmianom w senacie. Liczą się, że dojdzie tu do jakiegoś kompromisu.

Wreszcie wchodzi jeszcze w grę ustawa o reformie finansowej i o budżecie. Również spotykają się one z całym szeregiem poprawek senatu, a w szczególności poczyni prawdopodobnie poważne skreślenia po stronie wydatków. Uchwalenia budżetu i ustawy finansowej spodziewają się w kołach

parlamentarnych dopiero w ostatnich godzinach, a nawet minutach roku bieżącego, prawdopodobnie w Sylwestra.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 22. 12. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocniejsza.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poź. konwers. — większe sztuki — 51,— przy braku materiału; pozostał płacono za 4% premj. dol. 46,75.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 45,—44,50 w placeniu, również płacono za 4½% złotowe listy zast. 45,— przy słabej podaży. W końcu obracano 4% listy zast. konwert. po 39,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 106,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poź. konwers. 51,— P (za większe sztuki).

4% poź. premj. dol. serja III 46,75 P.

4½% listy zast. złote w złocie przestępłowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 45,—44,50 P.

4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 45,— P.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 39,— +

Akcje bankowe i przemysłowe
Bank Polski 106,— P.
Tendencja mocniejsza.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe
Komisji Notowania Cen.

Poznań, 22. 12. 1936 r.

Spędzono: wołów 12, buhajów 85, krów 100, świń 800, cieląt 472, owiec 15, razem 1484 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

Płacono za 100 kg. żywej wagi:

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste wytuczony nieoprzęgowy 00— 00
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 54— 56
Mięsiste tuczone starsze 48— 52
Miernie odżywione 40— 46

Buhaje:
Wytuczony pełnomięsiste 54— 60
Tuczone mięsiste 50— 52
Nietuczony dobrze odżywiony starsze 44— 48
Miernie odżywione 40— 42

Krowy:
Wytuczony pełnomięsiste 58— 64
Tuczone mięsiste 50— 54
Nietuczony dobrze odżywiony Miernie odżywione 16— 20

Jałowice:
Wytuczony pełnomięsiste 00— 00
Tuczone mięsiste 54— 56
Nietuczony dobrze odżywiony Miernie odżywione 40— 46

Młodzież:
Dobrze odżywione 40— 46
Miernie odżywione 38— 40

Cielęta:
Najprzedsiejsze cielęta wytuczony 72— 80
Tuczone cielęta 64— 70
Dobrze odżywione 52— 60
Miernie odżywione 44— 50

ŚWINIE (TUCZYKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi: 88— 90
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi: 84— 86
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi: 80— 82
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi 74— 78
Waciory i późne kastrody 70— 80

Przebieg targu bardzo spokojny.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 22. 12. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:
STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne: Żyto 45 tonn par. Poznań 21,35

Ceny orientacyjne: żyto (Uspodobienie spokojne) 20,75— 21,00
Pszenica (Uspodob. spokojne) 24,75— 25,00
Jęczmień browarowy 23,50— 25,50

Uspodobienie spokojne. Jęczmień 630—640 g/l. 20,00— 20,25
Jęczmień 667—676 g/l. 21,00— 21,25
Jęczmień 700—715 g/l. 22,25— 23,00

Uspodobienie stałe. Cwies 16,00— 16,50

Uspodobienie stałe. Maki

żytnia wyciąg. 0-30% wł. w. 30,75— 31,00
żytnia gat. I 0-50% wł. w. 30,25— 30,50
żytnia gat. I 0-65% wł. w. 28,50— 29,00
żytnia gat. II 50-65% wł. w. 21,25— 21,75
żytnia pośl. 65% wł. w. 19,50— 20,00

Uspodobienie stałe. pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w. 40,75— 41,75

pszenna gat. IA 0-45% wł. w. 39,75— 40,25
pszenna gat. IB 0-55% wł. w. 38,25— 38,75
pszenna gat. IC 0-60% wł. w. 37,75— 38,25
pszenna gat. ID 0-65% wł. w. 36,75— 37,25
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w. 35,75— 36,25
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w. 35,00— 35,50
pszenna gat. IID 45-65% wł. w. 32,00— 33,00
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w. 28,00— 29,00
pszenna gat. IIIA 65-70% wł. w. 21,50— 22,50
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w. 18,50— 19,50

Uspodobienie spokojne. Otreby żytnie stand. 13,50— 14,00

Otreby pszenne grube stand. 13,75— 14,25
Otreby pszenne średnie stand. 12,75— 13,50
Otreby jęczmieńne 14,00— 15,25

Rzepak zimowy 45,00— 46,00
Siemie lniane 42,00— 45,00
Gorzyczka 30,00— 33,00
Groch Wiktorja 20,00— 24,00
Groch Polgera 22,00— 24,00

Mak niebieski 60,00— 64,00
Koniczyna czerwona surowa 90,00— 110,00
Koniczyna czerw. 95—97% czyst. 110,00— 120,00
Koniczyna biała 90,00— 125,00

Ziemniaki fabryczne za kilo % 20½
Makuch lniany w tafłach 20,75— 21,00
Makuch rzepak. w tafłach 16,50— 16,75
Makuch ston. w tafłach 42—43% 22,00— 23,00

Słoma pszenna luzem 2,30— 2,55
„ pszenna prasowana 2,80— 3,05
„ żytnia luzem 2,40— 2,65

„ żytnia prasowana 3,15— 3,40
„ owsiana luzem 2,65— 2,90
„ owsiana prasowana 3,15— 3,40
„ jęczmieńna luzem 2,30— 2,55
„ jęczmieńna prasowana 2,80— 3,05

Siano zwykłe luzem 4,50— 5,00
„ zwykłe prasowane 5,15— 5,65
„ nadnoteckie luzem 5,40— 5,90
„ nadnoteckie prasowane 6,40— 6,90

Ogólne usposobienie spokojne. Ogólny obrót: 2263,3 tonn, w tem żyta 960 tonn, pszenicy 192 tonn, jęczmienia 185 tonn, owsa 90 tonn.

Uwaga! W dniu 24 grudnia br. będzie Giełda nieczynna.

Nowi profesorowie

Warszawa (Tel. wł.) Na uniwersytecie poznańskim mianował p. Prezydent profesorów:

Dr. Leona Padlewskiego — profesorem zwyczajnym mikrobiologii lekarskiej na wydziale lekarskim; inż. Stefana Studniarskiego — profesorem zwyczajnym administracji i rachunkowości leśnej na wydz. rolniczo-leśnym; dr. Adama Wodniczke — profesorem zwyczajnym anatomji i fizjologii roślin na wydz. matematyczno-przyrodniczym; dr. Zygmunta Wojciechowskiego — profesorem zwyczajnym historii ustroju i prawa polskiego na wydz. prawno-ekonomicznym; dr. Franciszka Raszeję — profesorem nadzwyczajnym ortopedji na wydz. lekarskim.

Ułaskawienie Delonga

Praga. (Tel. wł.) Min. sprawiedliwości ułaskawiło obywatela polskiego harcerza Jana Delonga, który w dniu 13 listopada ub. roku skazany został przez sąd w Mor. Ostrawie na 18 miesięcy więzienia.

Wypuszczenie Delonga na wolność nastąpi dziś lub jutro.

Wiadomości

W Dreźnie w zabudowaniach wielkiej cegielni wybuchł w nocy pożar. Ogień zagrażał sąsiednim domom mieszkalnym, które jednak uratowano. Cegielnia spłonęła doszczętnie. Podczas akcji ratunkowej 4 strażaków odniosło poważne rany.

*

Wydano w Czechosłowacji dekret, na którego podstawie złagodzone liczne ograniczenia celne. Importerzy będą musieli odtąd starać się tylko o zezwolenia na wwoz. natomiast zniesiony zostaje system pozwoleń dewizowych z uwagi na znaczną poprawę położenia.

*

Trybunał wojskowy w Metz skazał na 6 lat więzienia i 20-letni zakaz pobytu we Francji 18-letnią Helene Wiesel, Niemkę z pochodzenia, za usiłowanie szpiegostwa.

UWAGI

„Święta tegoroczne zapowiadają się jeszcze pomyślniej, aniżeli w najlepszym roku powojennej „prosperity“, — tak brzmi odpowiedź na ankietę „Daily Telegraphu“, rozpisaną w przededniu świąt Bożego Narodzenia wśród kupców londyńskich.

„Nie pamiętamy takiego najazdu publiczności“, — twierdzi dyrektor wielkiego domu towarowego przy Oxford Street. „Niebawem dużo gości napływa tego roku z kontynentu i Ameryki“ — objaśnia urzędnik Savoy Hotelu. „Przeszło 2000 pociągów świątecznych oraz 250 pociągów z paczkami gwiazdkowymi oczekiwanych jest w Londynie“ — zapewnia biuro British Railway Association.

Ale zamiast słuchania tych wynurzeń wystarczy przejść się w tygodniu przedświątecznym wśród nieopisanego tłoku kupujących, zarówno w wytwornych magazynach „City“, jak na tanich jarmarkach peryferji 8-miljonowego Londynu.

Albowiem w tym roku po raz pierwszy od wielu lat kupuje Londyn cały. Nietylko owi wybrańcy fortuny, dla których lustrzane szyby magazynów przy Bond Street są drogowskazem zakupów, gdzie walizka podróżna kosztuje do tysiąca złotych, a zwykły pędzel do golenia zachwalany jest za cztery, pięć i więcej funtów szterlingów. Więc zostawmy tych elegantów West-Endu, którzy zamawiają swe szelki na miarę u krawców dokola Hanover-Square, a zanurzmy się wśród ciżby przeciętnej masy nabywców angielskich, których imię jest — legion.

I rychło spostrzeczemy wtedy, że oni to stanowią o powrocie w handlu brytyjskim „złotego okresu“. Zarobki klas średnich podniosły się w ostatnich latach ogółem o 10—15 procent. Jeśli kto sądzi, że mimo dewa-

REWELACJA RADIOWA NA GWIAZDKĘ!

luacji jest to nieduży odsetek, niechaj zwąży, iż klasa średnia w Anglii nadaje ton ogólnemu życiu gospodarczemu, a zatem to, co jej dotyka, rozprowadza się niezwykle równomiernie po całej masie angielskiej ludności. I nic tu nie znaczy spadek cyfry autentycznych „milionerów“. Jest niwelacja zarobków i proces ten w dalszym ciągu wzrasta.

To też gdy w wigilję Bożego Narodzenia rozlegnie się dzwon z katedry św. Pawła, a za nim pójdą setki i tysiące mniejszych dzwonów z wszystkich zakątków królestwa, będzie w tym roku radość w rodzinach angielskich — i tradycyjny „Christmas Pudding“ smakować będzie jeszcze lepiej niż w ubiegłych latach.

„Judaica“ w dawnej Anglii

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Londyn, 20 grudnia

Zagadnienie żydowskie w Anglii dojrzało już z końcem XIII wieku do radykalnego załatwienia. Wypędzono wówczas z kraju 20 tysięcy wyznawców Izraela, kładąc tem samem tamę rozprzestrzenieniu się żydostwa na wyspach angielskich. Było to o dwa stulecia prędzej od analogicznego aktu w Hiszpanji i Portugalji. Jak w wielu innych dziedzinach życia politycznego i społecznego, tak i na tem polu poszła Anglja wcześniej od większości krajów europejskich.

Owo bezkompromisowe załatwienie sprawy żydowskiej w Anglii miało zrazu ten skutek, że naród angielski przestał zajmować się rasą żydowską, młode pokolenie Żyda już zupełnie nie znało, a wspomnienie o „wybranym narodzie“ zaczęło ginąć we mgle zapomnienia. A że ówczesna atmosfera średniowiecza sprzyjała wytworzeniu się mitów, tak więc i postać Żyda rychło przeszła do pojęć nieokreślonych a tajemniczych, graniczących z światem wyobrażeń apokaliptycznych. Nie gdzieindziej, jak właśnie w Anglii wystąpił po raz pierwszy na widownię literatury „The Wandering Jew“ — „Żyd wieczny tułacz“ — w postaci, jaką mu nadał Roger de Wandover, mnich u św. Albana. Po raz wtóry spotykamy zjawisko Żyda w tem nierzeczywistym, pełnym tajemnic oświeceniu u Geoffrey Chaucera, ojca piśmiennictwa angielskiego, w jego słynnych „Canterbury Tales“, które niebawem miały wywrzeć wpływ na całą twórczość literacką Anglii w złotym okresie elżbietańskim.

Ale narazie pozostał wciąż jeszcze Żyd czemś dla społeczeństwa angielskiego obcem, nieznanem. Trzeba było wielkiej ery rozkwitu świadomości państwowej i narodowej Anglii za ortatnich Tudorów w XVI wieku, aby zagadnienie żydowskie nieoczekiwanie weszło znów na widownię dziejów Anglii.

Przyczyna miała podłoże polityczne. Rozpoczęło się od tego, że lekarz nadworny królowej Elżbiety, dworzanin i dyplomata Rodryg Lopez, posądzony został o zdradę tajemnic państwowych, co pociągnęło za sobą wielce sensacyjny proces, zakończony powieszeniem obwinionego. Lopez był Żydem pochodzenia portugalskiego, kazał się ochrzcić i w Anglii figurował już jako wyznawca religji chrześcijańskiej, dochodząc do wielkich zaszczytów i odgrywając w sprawach państwowych potężną rolę. To też nie dziw, że posądzenie go o zdradę było niezwykle wydarzeniem tak dla dwo-

ru, jak dla całego państwa.

Co więcej, przypomniano sobie jego żydowskie pochodzenie — i skutek był ten, że wraz z jego zasądzeniem na śmierć padło w społeczeństwie angielskim hasło walki z Żydami, — walki przeciw wzmagającej się wówczas fali migracji żydowskiej i infiltracji wpływów żydowskich do handlu i polityki. Bo trzeba sobie uświadomić, że był to zarazem okres wielkiego rozwoju Anglii na każdym polu życia, początek ekspansji w kierunku kolonialnym, rozkwit młodego kapitalizmu i merkantylizmu. Dla kupieckich zdolności Żydów nadarzała się sposobność. Poczęli więc z powodzeniem przelamywać paręsetletni opór narodu angielskiego przeciw migracji i byli na najlepszej drodze, by opanować z powrotem, jak to było we wczesnym średniowieczu, handel pieniądzem i złotem.

Wszakże w samą porę rozpoczęła się ze strony ludności angielskiej reakcja. Jak silne musiało być wtedy zainteresowanie w narodzie dla zagadnienia żydowskiego, o tem przekonać się można z literatury owych lat. W tymże samym roku 1594, w którym powieszony został Lopez, ukazały się w teatrach londyńskich aż trzy sztuki na tematy żydowskie, wśród nich nieśmiertelne dzieło Szekspira „Kupiec Wenecki“. I miało genialne

odtworzenie postaci Shylocka stać się nie tylko wyrazem ówczesnych nastrojów antyżydowskich społeczeństwa angielskiego, ale stanowić także wytyczną programu na przyszłość. Bo — wiem zdolności, które stanowią właściwość rasy semickiej, zaczął naród angielski wytwarzać teraz w sobie samym. Zmysł kupiecki znajdował pole do popisu w nadchodzącej erze odkryć na dalekich morzach. Cechy solidaryzmu i wspólnoty pochodzenia wyrastały na glebie kolonizatorskich przedsięwzięć. Żyd stawał się w życiu angielskiem postacią zbyteczną. Nie dziw, że w głównym okresie podboju świata przez naród angielski, w wieku XVII i XVIII, wśród wielkich nazwisk tego okresu mało jest śladów żydowskich, a zainteresowanie dla zagadnienia żydowskiego zupełnie ginie.

Jeśli u ludzi tego okresu — jak to

Kto szuka podarku gwiazdkowego niech spieszy do Kałamajskiego

Pr 8753-49.118

Fortyfikacje kosztem pół miljarda

Singapur, olbrzymia forteca lądowa, morska i powietrzna, zajmuje kluczową pozycję w angielskim stanie posiadania i wpływów na Dalekim Wschodzie. Kosztem 20 milionów funtów (przeszło pół miljarda złotych) Singapur w ciągu ubiegłych 2 lat zmodernizowano, wbudowując najnowocześniejsze urządzenia techniki wojennej. Olbrzymia twierdza angielska, kontrolująca cały ruch morski między Dalekim Wschodem i częścią zachodnią Azji, Afryką i Europą, ma szczególne znaczenie na wypadek konfliktu z Japończykami, dążącymi do wyparcia białych z posiadłości kolonialnych Holandji. Podział wpływów w tej części świata naskutek układu japońsko-niemieckiego przybliży niebezpieczeństwo konfliktu.

W końcu stycznia odbędą się na wodach dokola Singapur manewry sił morskich i powietrznych Wielkiej Brytanji. Założeniem ćwiczeń będzie przeprowadzenie kombinowanych operacji strategicznych, które wykażą, czy przy przeciwdziałaniu brytyjskich

sił powietrznych i morskich może się udać nieprzyjacielskiemu lotnikowcowi zbliżenie do Singapur na odległość 100 mil. angielskich. Koła wojskowe z wielkim zaciekawieniem oczekują wyników gry wojennej na olbrzymią skalę, które dopiero pokażą użyteczność zainwestowania ogromnych sum w umocnieniu Singapur.

Zły znak

Niektóre dzienniki zagraniczne podają sensacyjną wiadomość z Londynu, że największy konserw ubezpieczeniowy na świecie firma „Lloyds“ w Londynie ogłosiła, że wstrzymuje przyjmowanie wszelkich ubezpieczeń z tytułu ryzyka wojennego za wyjątkiem Kanady i Stanów Zjednoczonych A. P.

Decyzja wywołała w kołach politycznych i gospodarczych olbrzymie wrażenie.

Postanowienie „Lloyds“, konserwu posiadającego czujny wywiad w całym świecie z uwagi na rozpiętość interesów ubezpieczeniowych dowodzi pesymistycznej oceny podstaw pokoju na rok 1937

UŚMIECH MAŁEGO KSIĘCIA

Książę Edward, najmłodszy synek księcia i księżniczki Kentu i kuzynek króla Jerzego VI, jest zawsze wesół i w dobrym humorze.

np. wspomina w wydanem niedawno dziele o Cromwellu historyk niemiecki Oncken — terminologia starego testamentu wchodzi tak obficie do słownictwa politycznego Anglii, a starobrajski nacjonalizm znajduje piewców wśród duchowieństwa anglikańskiego, — ba, nawet w życiu potocznym rozpowszechnia się teraz moda żydowska, by wspomnieć tylko o fali imion o żydowskim brzmieniu, które zaczęły w rodzinach angielskich wchodzić w użycie: Benjamin Franklin, Izaak Newton, Josua Reynolds, David Livingstone itd. —, to objawy te mogą raczej służyć na potwierdzenie, że „Judaica“ wypłenione zostały tak doszczętnie z istotnych komórek życia państwowego, polityki, ekonomii i spraw społecznych, że społeczeństwo mogło sobie pozwolić na kaprys upodobań zewnętrznych w kierunku starobiblijnym, nieinaczej, jak w tym samym czasie panowały w Europie upodobania dla egzotyki egipskiej, czy Dalekiego Wschodu.

Z początkiem XIX stulecia zamyka się dla Anglii okres jej narodzin, jako wielkiego mocarstwa światowego, z punktem kulminacyjnym, jakim było pokonanie Napoleona. Zarazem dokonał się w społeczeństwie angielskiem proces krystalizacji własnej, rdzennie angielskiej kultury, wypływającej z macierzystej gleby i czerpiącej soki z rodzimych walorów tradycji narodowej. Jak widzieliśmy wyżej, był to zarazem okres nikłych wpływów żydowskich na kulturę angielską, — era największej niezawisłości życia angielskiego od wpływów obcych, jaka już nie miała się więcej powtórzyć.

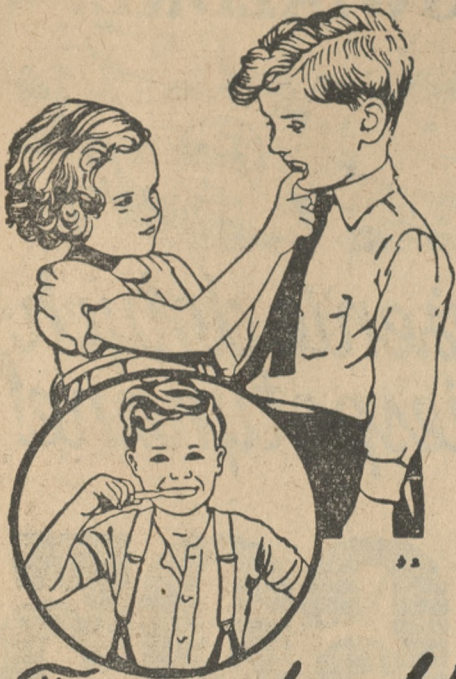
Głębokie przemiany w strukturze społecznej i gospodarczej, jakie oczekiwały Anglię na progu „wieku par i elektryczności“, miały także zmienić oblicze sprawy żydowskiej w Anglii.

Ale o tem następnym razem.

B. E.

Rzemiosło śląskie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

To się chwali!

Także dla dzieci zaleca się tylko **NIVEA** pastę do zębów

Troskliwa małecka przyzwyczaja już zamlodu swoją działkę do regularnego czyszczenia zębów po każdym jedzeniu, a zwłaszcza przed udaniem się na spacer. Niech i dzieci do czyszczenia zębów przezwyciężają się łatwo, dając im łagodną i miłą w smaku pastę do zębów marki NIVEA. N I V E A czyli czysto i gruntownie i odświeża znakomicie jamę ustną.

Do nabycia tylko w oryginalnych tubach czysto eynowych po cenach:

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu Pg 8995-N 989

Radosne dni Holandji

Haga (PAT). Następczyni tronu holenderskiego księżna Juliana i ks. Bernard Lippe-Biesterfeld udali się do ratusza haskiego, gdzie zapisali się do księgi stanu cywilnego. Para narzeczonych przybyła na ratusz bez swity. Aktu wpisania dokonał burmistrz miasta Hagi, dr. de Monchy, poczem księżęca para narzeczonych powróciła najbliższą drogą do pałacu.

Jednocześnie odbył się koncert dzwonów na ratuszu, a w pałacu para narzeczonych podejmowała delegację, która wręczyła jej kasety z 34.000 podpisami członków różnych stowarzyszeń i 424 komitetów. Następnie odbyła się defilada dzieci i śpiew chóralny specjalnie na ten cel skomponowanej „pieśni weselnej“.

Całe miasto tonęło w morzu flag, chorągwi i dekoracji o kolorach narodowych orańskich i domu Lippe Biesterfeld. W teatrach odbywają się wciąż przedstawienia galowe, w filharmonji — festiwal muzyczny, w kinach wyświetlany jest film z życia domu Orańskiego.

Dramat w powietrzu

Paryż. (ATE). Nad lotniskiem Villacoublay w dwuosobowym samolocie pilot został postrzelony przez swą towarzyszkę, która była jego kochanką. Aparat dokonał przymusowego lądowania w Villacoublay. W chwili, gdy ranny pilot wysiadł, jego towarzyszką, niejaką p. Schmäler, wzbila się w powietrze i odleciała w niewiadomym kierunku.

Jak donoszą dzienniki, szczątki samolotu zostały odnalezione na wybrzeżu kanału La Manche. Z pod samolotu wydobyto lotniczkę, która odniosła rany, nie zagrażające jej życiu. Została ona umieszczona w pobliskim hotelu, gdzie znajduje się pod opieką lekarzy.

Dziennikarzom p. Schmäler oświadczyła, że była zmuszona do lądowania z powodu defektu motoru.

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską“!

Znana Sól Morszyńska jest także w sprzedaży w paczkach na jednorazowe użycie. Cena 15 groszy. Ządać w aptekach i składach aptecznych.

Katowice, w grudniu. W strukturze gospodarczej i ludnościowej Śląska bardzo poważną rolę odgrywa rzemiosło. Dość powiedzieć, że gdy w górnictwie zajętych jest na Śląsku około 50.000 osób, a w hutnictwie około 30.000, to rzemiosło zatrudnia ponad 27.000 mieszkańców Śląska. Liczba ta mówi sama za siebie, dowodząc jak wielką rolę odgrywa rzemiosło śląskie w procesie tworzenia tak potrzebnego na tej ziemi ze względów społecznych i narodowych polskiego stanu średniego.

Warto zatem bliżej przypatrzeć się rzemiosłu śląskiemu i jego charakterowi.

Warsztatów rzemieślniczych jest w województwie śląskiem około 13.000. Najwięcej warsztatów liczy grupa spożywcza (3.658), następnie włókiennicza (2.332), a dalej idą grupy metalowe (1583), skórzana (1526), drzewna (1490), budowlana (1162) i usług osobistych (fryzjerzy i fotografi — 961).

Mimo dość znacznej ilości warsztatów liczba czeladników i uczniów jest stosunkowo niewielka. Mianowicie czeladników na Śląsku pracuje około 5.500, a uczniów rzemieślniczych około 6.500. Z cyfr tych widzimy, że naogół warsztaty rzemieślnicze są na Śląsku niewielkie.

Jeśli idzie o podział narodowościowy rzemiosła śląskiego, to trudno go ująć cyfrowo. Naogół nosi ono charakter polski i chrześcijański. Dość znaczna liczba Niemców — rzemieślników z biegiem czasu maleje. Żydzi większy wysiłek włożyli w opanowanie handlu śląskiego niż rzemiosła, choć i tu daje się odczuwać ich konkurencja, szczególnie nielegalna, ze strony różnego rodzaju partaczy, wywodzących się głównie z Zagłębia Dąbrowskiego. Dość liczne, żydowskie warsztaty rzemieślnicze istnieją na Śląsku Cieszyńskim. Walka z nielegalną, a szczególnie żydowską konkurencją jest dla chrześcijańskiego rzemiosła śląskiego palącą koniecznością.

Jeśli idzie o położenie gospodarcze rzemiosła śląskiego, to zubożenie daje się szczególnie odczuwać wśród krawców. Całe rzemiosło, a szczególnie grupa spożywcza, odczuwa boleśnie szalejące na Śląsku bezrobocie sfer pracowniczych. Naprzykład u piekarzy mniejsze zarobki ludności wpływają ujemnie na konsumpcję pieczywa pszennego, którego produkcja jest rentowniejsza. Rzeźnicy narzekają na uprzywilejowanych eksporterów bekonu, rzemieślnicy grupy metalowej odczuwają konkurencję nielegalnych warsztatów, tworzonych często przez bezrobotnych metalowców ciężkiego przemysłu, blacharze skarżą się na konkurencję domokrażnego elementu i t. p.

Bojącą, która stoi na przeszkodzie szerszemu rozwojowi rzemiosła śląskiego, jest brak kapitałów i kredytów. Niestety, również i mała ruchliwość oraz skąpa inicjatywa gospodarcza przyczyniają się do zastojów w tej dziedzinie. Nic też dziwnego, że rzemieślnicy śląscy z zazdrością patrzą

Sandżak zarzewiem niepokoju

Wniesiona przez Turcję do rady Ligi Narodów sprawa Sandżaku i Aleksandrety została skierowana na drogę badań komisyjnych. Tymczasem na Bliskim Wschodzie, pomiędzy Turcją i Syryją, za którą stoi Francja, stosunki się coraz bardziej zdrażniają, grożąc ostrym konfliktem.

Syryja nie zdradza skłonności do uszczuplenia swego terytorjum dla zaspokojenia roszczeń tureckich.

Ze strony syryjskiej wysunięto świeżo następujący projekt uregulowania sporu granicznego: 150.000 Syryjczyków z Turcji miałyby być przesiedlonych do Sandżaku, a natomiast 80.000 Turków z Sandżaku przesiedli się do Turcji.

Nie wiadomo jeszcze, jak Turcy odniosą się do tej propozycji. Należy jednak przypuszczać, że raczej ujemnie, gdyż w Ankarze zagadnienie mniejszości tureckiej w Syryji ma służyć do zdobyczy terytorjalnych dla Turcji, zdradzającej dużą skłonność do ekspansji w kierunku azjatyckim.

na stolarzy z Kalwarji Zebrzydowskiej, którzy zalewają Śląsk i Polskę meblami, albo też na stolarzy z Grudziądza, eksportujących meble do Anglii.

Te przykłady spowodowały rzemieślników śląskich do tworzenia spółdzielni. I tak 170 szewców katowickich zorganizowało spółdzielnię handlowo-przemysłową „Obuwnik“, stolarze rybnicy spółdzielnię „Złocze“, stolarze Bielska i Aleksandrowic spółdzielnię „Podbielski przemysł drzewny“, fryzjerzy katowicki spółdzielnię surowców, za tym przykładem poszli malarze i lakiernicy, a metalowcy skoczowscy stworzyli spółdzielnię pracy. Młodzież rzemieślnicza w Pszczynie i Małej Dąbrowce organizuje również własne warsztaty spółdzielcze. Cały ten ruch spółdzielczy zmierza głównie do koncentracji warsztatów dla zapewnienia im większych podstaw kapitałowych i możliwości rozwoju albo też ma na celu uniezależnienie się od pośrednika i hurtownika surowców przez tworzenie własnych składów i punktów sprzedaży. Ta ostatnia tendencja kryje

w sobie wielkie niebezpieczeństwo szkodliwej walki rzemiosła z handlem i dlatego musi być bacznie obserwowana.

Ostatnio rozwinęła się na Śląsku pożyteczna akcja tworzenia chrześcijańskich kas bezprocentowego kredytu, której ostrze zwrócone jest przeciwko konkurencji żydowskiej. Kasy takie powstały w Katowicach, Cieszynie, Bielsku i Tarnowskich Górach, a w stadjum organizacji znajduje się kasa na powiat rybnicki. Dotychczas na członków tych kas zgłosiło się 1500 rzemieślników, co dowodzi nieodzowności tego rodzaju instytucyj.

Trzeba mieć nadzieję, że rozwój kas oraz ich praca przyczyni się nie tylko do materialnego podniesienia rzemiosła śląskiego, ale również będzie jedną z przyczyn, które wprowadzą do rzemiosła na drogę świadomości i otwartej walki o polski charakter tej ważnej dziedziny życia gospodarczego i społecznego.

STANISŁAW TABACZYŃSKI.

Towarzystwo Uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-19

W sali św. Wojciecha odbyło się przy licznych udziałach członków plenarne zebranie.

Po zagajeniu omawiano sprawę podszycania się nowotworzących się towarzystw powstańczych pod nazwy dawno istniejących organizacji powstańczych. M. in. jedno z towarzystw przyjęło nazwę im. Ignacego Paderewskiego Poznań - Zamek. W związku z tem zarząd Towarzystwa Uczestników Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu zwrócił się z zapytaniem do Ignacego Paderewskiego, czy wyraził swą zgodę na włączenie jego imienia do nazwy organizacji.

Na list ten nadeszła odpowiedź, z której wynika, że Paderewski nie wyraził takiej zgody. List ten brzmi jak następuje:

„Szanowny Panie Prezesie!
W odpowiedzi na łaskawy list z dnia 3 bm. mam zaszczyt donieść z polecenia Pana Prezydenta Paderewskiego, że nazwa „Imienia Ignacego Paderewskiego“ przysługuje wyłącznie Towarzystwu Uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918/19. Żadne inne stowarzyszenie b. powstańców w tej sprawie do P. Prezydenta Paderewskiego się nie zwracało, a w każdym razie zgody Pana Prezydenta na nadanie mu Jego imienia nie uzyskało.

„Pan Prezydent Paderewski uważa za zupełnie słusze, a nawet niezbędne, poczynienie w imieniu Towarzystwa Uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918/19 im. Ignacego Paderewskiego odpowiednich kroków, mających na celu ukrócenie samowoli i nadużycia jego imienia.
Z wyrazami wysokiego poważania
(—) Sylwin Strakacz.

W dalszym ciągu zgromadzenia przyjęto uchwałę wzięcia gremjalnego udziału w obchodzie 15-lecia Towarzystwa Powstańców i Wojaków im. Franciszka Ratajczaka w Poznaniu, jako bratniej organizacji, stojącej wiernie pod sztandarem powstańczym.

Omawiano program dorocznej akademji, którą Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego urządzi w dniu 27 grudnia o godz. 12 w kinoteatrze „Słońce“. Referat wygłosi ksiądz prałat Prądzyński.

Szczegółowo zdawał następnie prezes Towarzystwa sprawę z sejmiku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Podczas dyskusji nad sprawozdaniem podkreślono, iż żale wypowiedziane na sejmiku na słabe udzielanie się społeczeństwa organizacjom wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego mają swe uzasadnienie w tem, że nie uwzględnia się w organizacjach P. W. i W. F. należycie zasługujących w organizacji, jak Sokół i inne. Wskazywano, że pominięciu tych organizacji w zarządach

powoduje, że obywatelstwo nie odnosi się do tych instytucyj z potrzebnym zaufaniem.

Poruszono jeszcze szereg aktualnych spraw. Jeden z mówców twierdził, że w jednej z szkół poznańskich nauczycielka czyta podczas godzin religijnych czasopismo „Piomyk“, na co już rodzice zażalali się. Potrącono też o sprawę Demczuka, który odmówił złożenia przysięgi harcerskiej. Żalono się, że osoby tego typu zajmują w Wielkopolsce stanowiska urzędnicze, podczas gdy rdzenni Polacy-urzędnicy nie mają pracy.

Obrazy zgromadzenia zakończono odśpiewaniem „Roty.“ (kl)

Nowy burmistrz Klecka

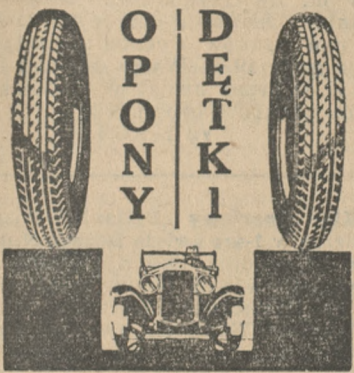
Klecko. — Zarządzeniem p. starosty, rada miejska na sobotnim posiedzeniu dokonała wyboru niezawodowych członków zarządu miejskiego. Zebraniu przewodniczył aptekarz p. Plewiński. Na stanowisko burmistrza radni zgłosili p. Garskiego Jana, z poza rady wpłynął nieformalny wniosek obywatela miejskiego p. Zamiara Józefa. W wyniku głosowania został wybrany burmistrzem 11 głosami na 12 głosujących p. Jan Garski, l. 38, mistrz ślusarski, znany na gruncie miasta działacz społeczny, porucznik rezerwy. Obywatelstwo miasta przyjęło wybór p. Garskiego na burmistrza z zadowoleniem. Kandydatami na wiceburmistrza byli: dr. Domański Julian, Misiak Aleks., sekretarz gminny i Lapis Jan, kierownik banku ludowego. Zaden z powyższych kandydatów nie otrzymał ustawowej większości głosów i temsamem wybór wiceburmistrza nie doszedł po trzykrotnym głosowaniu do skutku. Pozytywny wynik dały wybory 3 ławników zarządu miejskiego. Z pięciu zgłoszonych kandydatów radni wybrali pp. Kutznera Tadeusza, dzierżawcę probostwa, Jazikowskiego Tomasza, mistrza kowalskiego i Bojarskiego Jana, kupca. Zebranie solwował przewodniczący po 4-godzinnych obradach. Dotychczasowy burmistrz zawodowy miasta, p. Kamiński Stefan, urząd swój będzie pełnił do czasu zatwierdzenia nowego zarządu miejskiego przez władzę nadzorczą. (kl)

Nie zaznają w zimie głodu bezrobotni, jeśli każdy złoży ofiarę na Pomoc Zimową!

DZIAŁ GOSPODARCZY

Englebert

BEZKONKURENCYJNE

Pr. 8532-62,644

Zakaz podnoszenia cen w Niemczech

Hitlerowska polityka gospodarcza odznacza się śmiałością pomysłów. Nieraz notowaliśmy na tem miejscu eksperymenty podejmowane w III-ciej Rzeszy, z których część uwieczniona została powodzeniem, natomiast część (może większa?) nie sprostała nadziei w nich pokładanej.

Mamy znowu do zanotowania wiadomość o śmiałym eksperymencie. Oto ostatnio wydano w Niemczech zakaz podnoszenia cen. Szczegółowo odnośnego rozporządzenia dają się streścić następująco:

Zwyżki cen towarów i świadczeń wszelkiego rodzaju, a w szczególności artykułów pierwszej potrzeby, wszelkich produktów rolniczej, rzemieślniczej i przemysłowej wytwórczości — jak również cen za transport towarów i wszelkie inne usługi i świadczenia są zabronione. Zakaz ten obowiązuje wstecz (!) od dnia 18 października 1936 r.

Wyjątki dopuszczalne są tylko za pozwoleniem państwowego komisarza dla cen i tylko w tych przypadkach, w których zakaz podwyższenia ceny spowodowałby szkodę ogólnogospodarczą lub oznaczałby oczywistą krzywdę.

Kto przekracza niniejsze rozporządzenie, bez względu na to, czy będzie to kupujący (!) czy sprzedający, podlega karze więzienia i grzywnie pieniężnej, lub jednej z tych kar, przy czem wysokość grzywny pieniężnej nie jest określona (!).

Za przekroczenie niniejszego rozporządzenia może być orzeczona zamknięcie (!) zakładów wytwórczych i handlowych, w których przekroczenie zostało stwierdzone.

Byliśmy ciekawi zapoznać się z uzasadnieniem do powyższego rozporządzenia. Ukazało się ono pod postacią

KRONIKA GOSPODARCZA

Kredyty na spłaty rodzinne dla wsi wielkopolskiej

Min. rolnictwa uruchomiło za pośrednictwem Państw. Banku Rolnego dodatkowe kredyty na spłaty rodzinne w rolnictwie w wysokości 4 milj. złotych, z czego przydzielono na woj. poznańskie kwotę 1 milj. złotych. Wysoki kontyngent, przyznany rolnictwu naszego województwa, tłumaczy się szczególnie znacznym popytem na tego rodzaju kredyty. Po przydzieleniu pierwszej transzy kredytów w wysokości 350.000 zł poznański oddział P. B. R. zanotował zapotrzebowanie na 4 i pół milj. złotych.

Ogółem wpłynęło przeszło tysiąc podań. Państw. Bank Rolny załatwia odmownie podania właścicieli gruntów poniżej 5 ha i powyżej 15 ha obszaru, gdyż kredyty przyznaje się gospodarstwu o przepisanej rozporządzeniem wielkości.

Wysokość kredytu, jaką P. B. R. może przyznawać poszczególnym wnioskodawcom, waha się w granicach pomie-

dzi 1.000 zł, a połową wartości gruntów; ponieważ kredyty na spłaty rodzinne przyznaje się gospodarstwu do 15 ha, przeto w przecięciu wartości gruntów w Poznańskim granica udzielanych indywidualnie kredytów nie przekroczy w zasadzie kwoty 10.000 zł. Według danych dotychczasowych można przyjąć, że w większości wypadków wysokość kredytu oscylować będzie pomiędzy 1 a 7 tys. złotych.

Jeżeli chodzi o kwestię rozprowadzenia kredytów, sprawa ta wymaga wiele czasu z uwagi na skomplikowany charakter ustalania prawa do ubiegania się o przyznanie kredytu oraz odpowiedniego zabezpieczenia pretencji P. B. R. W chwili obecnej rozprowadzono z pierwszego kontyngentu w wysokości 350 tys. zł niewielką ilość kredytów; całą kwotę rozdzielono na 80 wnioskodawców. Rozprowadzenie drugiego kontyngentu w wysokości 1 milj. zł zajmie kilka miesięcy czasu. (az)

Z KRAJU

(k) **Długi państwowe zmniejszyły się.** Według danych min. skarbu, ogólny stan długów państwowych Polski na dzień 1 października 1936 r. wynosił 4.659.710.668 złotych wobec 5.007.800.155 zł na 1 kwietnia br., zmniejszył się więc o 348.089.487 zł. Długi zagraniczne spadły z 3.308.946.515 do 2.291.026.917 złotych, czyli o 387.919.598 zł, natomiast zadłużenie wewnętrzne wzrosło z 1.698.853.640 do kwoty 1.738.683.751 zł, a więc o 39.830.111 złotych. Tak znaczny spadek zadłużenia zagranicznego tłumaczy się głównie dewaluacją franka francuskiego, lira, guldena holenderskiego, franka szwajcarskiego i korony czeskosłowackiej. Wzrost długu wewnętrznego tłumaczy się przede wszystkim wypuszczeniem pierwszej serji 4 proc. państwowej renty złotej na sumę 38.300.000 zł.

(k) **Handel kauczukowy w oparciu o Gdynię.** Izba przemysłowa - handlowa w Gdyni zajmowała się sprawą organizacji handlu kauczukowego w Gdyni. W sprawie tej został wypracowany memoriał, który przesłano Związkowi izb, przem. - handl. Import kauczuku do Polski kształtował się w ten sposób, że w r. 1935 przywieźliśmy 4254 tonn, wartości 6.845 tys. zł, a w dziesięciu miesiącach r. b. 4.118 tonn, wartości 8.121 tys. zł. Izba doszła do wniosku, że Polska nie zajmuje pod względem zużycia kauczuku takiego położenia na rynku światowym, aby mogła być aktualną sprawą otwarcia giełdy kauczukowej i brak jest poza tem fachowców w tej dziedzinie. Szukając innych sposobów udoskonalenia zaopatrywania rynku polskiego w kauczuk, zastanawiała się izba nad możliwościami zreorganizowania składów konsygnacyjnych. Ale i w tym względzie widzi się duże trudności, gdyż konsygnacja musiałaby się opierać o firmy zagraniczne. Brak bowiem jest zupełny firm polskich. Izba gdyńska uważa jednak, że sprawę oparcia handlu kauczukiem o port gdyński należy przestudować w porozumieniu z przedstawicielami przemysłu gumowego w

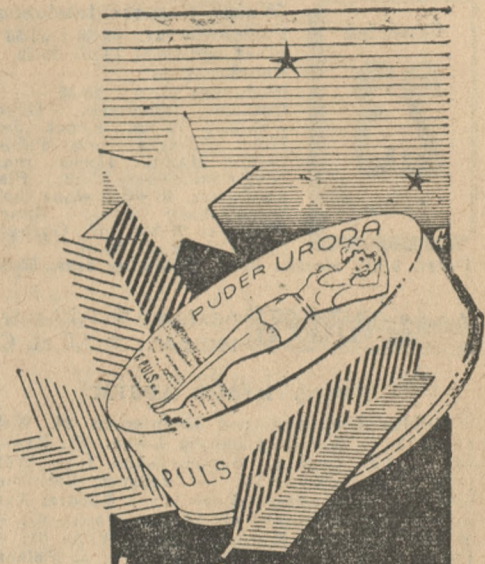
ku Fabrykantów w Poznaniu. Obrady zajął powitaniem licznie przybyłych członków prezes Fr. Maciejewski. Po wyjaśnieniach wstępnych złożonych przez dyr. Lyczynka i odczytaniu protokołu z zebrania poprzedniego, mg. Peda wygłosił referat n. t. ulg przy wykupie świadectw przemysłowych na rok 1937. W zajmujących wywodach opublikowanych już częściowo przez prasę codzienną, a szczegółowo przez organ Związku Fabrykantów „Życie Gospodarcze” mg. Peda dorzucił szereg uwag uzupełniających. Omówił okólniki ministerjalne dotyczące ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych. Z wyjaśnień tych wynika, że do ulg uprawnione są te przedsiębiorstwa, które w drugim półroczu 1936 r. przekroczyły górną granicę zatrudnienia ilości zatrudnionych pracowników danej kategorii przedsiębiorstwa i zatrudnia także zwiększoną w danej kategorii liczbę pracowników w pierwszym kwartale 1937 r. Nad sprawą tą rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której referent udzielał wyjaśnień. Jako drugi przemawiał rzecznik patentowy inż. Głowacki, który mówił o polskiej ustawie patentowej. Inż. Głowacki omówił patenty, wzory i znaki towarowe, oraz łączące się z tem w wielu wypadkach zagadnienie uczciwej konkurencji. Sprawa ta wywołała żywą dyskusję, w której zabierali głos liczni mówcy. (kl)

Dla osób cierpiących na dnę, reumatyzm, kamicę i cukrzycę naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** jest znakomitym środkiem przeczyszczającym, regulującym trawienie i sprzyjającym prawidłowej przemianie materji.

Tg 2092

Z ZAGRANICY

(z) **Kontyngent importu bekonoń do Anglii.** Ustalona została liczba importu bekonoń do W. Brytanji na okres 6-tygodniowy, a mianowicie od 1 stycznia do 11 lutego 1937 r. Ogólny kontyngent importu

Wśródzie i zawsze, a więc również NA GWIAZDKE PUDER URODA

Fr. Puls s.a.

Tg 2095

Wlkp. Związek Ziemiańców przeciwko przymusowi ubezpieczeniowemu

Zarząd i prezesi kół Wielkopolskiego Związku Ziemiańców zebrani w dniu 17 b. m. po zaznajomieniu się z projektami ustaw: 1) o nadzorze nad działalnością ubezpieczeniową, 2) o rozszerzeniu przymusu ubezpieczeń ognio- wych, 3) o likwidacji Towarzystwa Ubezpieczeń „Fenix”, 4) o nadzwyczajnym funduszu ubezpieczeniowym — oświadczają, co następuje:

1) Społeczność zachodniej dzielnicy Polski, zdając sobie doskonale sprawę z następstw monopolowej etatyzacji życia gospodarczego, których już szereg doświadczyło z bardzo ujemnym dla siebie skutkiem, protestuje przeciwko próbom narzucenia mu w dziedzinie ubezpieczeniowej reform, które godzą w interesy tutejszej dzielnicy zachodniej, mogąc spowodować utratę dorobku wiekowego.

2) Ludność dzielnic zachodnich, rozumiejąc doskonale idee ubezpieczeń i od lat kilkudziesięciu, czego dowodem jest fakt, iż przeszło 95 proc. budowli tutejszej dzielnicy jest dobrowolnie ubezpieczonych, protestuje przeciwko traktowaniu dzielnicy zachodniej na

PAMIĘTAJCIE ZAOPATRZYĆ SIĘ W PAPIEROSY NA ŚWIĘTA

przemówienia państwowego komisarza cen do organizacji przemysłowców. Rzadko kiedy było nam dane czytać uzasadnienie aktu ustawodawczego tak gołosłowne i pozbawione treści ekonomicznej, jak właśnie uzasadnienie tego tak śmiałego rozporządzenia.

Pan komisarz nie wysyłał się zbyt- nio. Jego mowa dałaby się najlepiej streścić jako rozkaz: „ceny na bazność!” Bo przekonajmy się sami — na podstawie kilku cytatów:

„Zagadnienie cen musi być traktowane z punktu widzenia ogólnych interesów politycznych — w danym wypadku z punktu widzenia interesów planu czteroletniego.

„Gospodarka ma możliwość wykazania, czy solidarność z narodem znalazła zrozumienie wśród sfer gospodarczych i czy jest uczuciem silniejszym niż chęć zysku.

„Wszelkie akademickie dyskusje odrzuca- my z całą stanowczością”.

Widocznie koła gospodarcze odno- szą się z dużym sceptycyzmem do „śmia- łych”, „nie-akademickich” poczynań rządu, skoro pan komisarz uznał za wskazane tak oto rugać swoich słuchaczy:

„Sfery gospodarcze, pozostawione same sobie, nie byłyby w stanie uporać się z wszystkimi trudnościami w taki sposób, by ogół narodu najmniej ucierpiał.

„Wiem, że przemysłowcy z troską i oba-

Polisce. Ponieważ stworzenie organizacji własnego handlu bawelną dałoby poważne wyniki, więc niewątpliwie znajdują się sposoby na stworzenie własnego handlu kauczukiem (p)

(k) **Rolnictwo żąda uzupełniających rokowań z Francją.** Wobec bliskiego terminu handlowych rokowań uzupełniających z Francją, które się mają zacząć w połowie stycznia 1937 r. rolnictwo przystąpiło do opracowania dodatkowych żądań w zakresie interesujących je działów wywozu, jak przede wszystkim: mięsa baraniego, baranów żywych, jaj i drobiu i niektórych artykułów roślinnych. Poza żadaniami cel- nemi, opracowane będą również dodatko- we postulaty kontyngentowe.

(k) **Obrady Związku Fabrykantów.** W sali restauracji „Continental”, odbyło się wczoraj ogólne zebranie członków Zwią-

wą patrzą w przyszłość, gdyż zdaje im się, że przez te wszystkie i tak liczne zarządze- nia władzy państwowej gospodarka zostaje ograniczona w swobodzie ruchów, a temsamem narażona na zmniejszenie się wydajności jej pracy. Rozumiem te oba- wy, ale muszę z całą stanowczością stwier- dzić, że są one bezpodstawne”.

Ale dlaczego obawy kół gospodar- czych mają być bezpodstawne — „dar- ueber schwing des Saengers Hoeflich- keit”! O tem p. komisarz się nie wy- powiedział. A szkoda — bo to byłoby najciekawsze!

bekonoń na ten okres ustalony został przez Anglię dla wszystkich krajów obcych (bez wominjów) na 616.553 cwts, z czego dla Polski przypada 49.016 cwts, a więc 7,95 proc. ogólnej ilości. Stanowi to podwyżkę w stosunku do stanu z 1936 r. o około 12 proc. Przydział na okres dwutygodniowy wynosi 16.338 cwts. Począwszy od stycznia roku przyszłego, z ogólnej kwoty bekono- wej wyodrębniony zostaje specjalny kontyngent na szynki w puszkach. Roczny import tego towaru przez Anglię — w ramach ogólnego kontyngentu bekono- wego — ustalony został na 52.850 cwts, z czego dla Polski ma przypaść 15.565 cwts.

(z) **Złagodzenie ograniczeń importowych w Czechosłowacji.** W Czechosłowacji zła- godzone zostały liczne ograniczenia impor- towe. Importerzy czeskosłowaccy będą musieli odtąd starać się tylko o zezwolenia importowe, natomiast zniesiony zostaje sys- tem pozwoleń dewizowych z uwagi na znaczną poprawę sytuacji dewizowej w wy- niku ostatniej dewaluacji. Szereg artyku- łów zwolniony jest jednak również od pozwoleń przywozowych, a mianowicie: skó- ry surowe, ropa, rudy, bawelna, wlna, kauczuk, surowka żelazna itd. Ułatwienia importowe dotyczą około 30 proc. wartości importu w r. 1935. Artykuły, których im- port w dalszym ciągu uzależniony jest od pozwolenia przywozowego, będą korzysta- ły z ułatwień na podstawie układów bila- teralnych. Czechosłowacja gotowa jest znieść reglamentację importu z nielicz- nymi tylko wyjątkami — pod warunkiem wzajemności.

równi z innymi częściami Polski, gdzie myśl asekuracji i jej znaczenie jeszcze nie są rozpowszechnione i gdzie inge- niera państwowa może być uzasad- niona. Ogółu obywateli Wielkopolski i Pomorza nie trzeba zmuszać do ubez- pieczania się, gdyż sami doskonale doceniają doniosłość ubezpieczeń.

3) Wobec znacznie mniejszego ry- zyka ubezpieczeniowego w dzielni- cach zachodnich z powodu istniejących u nas budowl maszynowych i twardo- krytych połączenie nas i zrównanie w opłatach z dzielnicami, mającymi prze- ważnie budowle drewniane i miękko- kryte, musiałoby pociągnąć za sobą niewspółmierne do ryzyka obciążenie właścicieli nieruchomości w naszych województwach.

4) Nie chcąc pozabawić się naszego dorobku, wypowiadamy się energicz- nie przeciwko zamierzonym nowelizac- cjom ustaw ubezpieczeniowych.

Nie zgodzimy się również, by wielo- milionowe fundusze tutejszego społe- czeństwa, nagromadzone dzięki jego dojrzałości i zrozumieniu, miały być zużyte na pokrycie strat innych insty- tucji ubezpieczeniowych.

Wielkopolski Związek Ziemiańców

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Środa — Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Wiktorji p. Wigilja, Adama i Ewy
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Sławomiry | Godzysławy

Słońca: wschód 8,02, zachód 15,42
 Długość dnia 7 godzin 40 minut
 Księżyc: wschód 12,02, zachód 2,06
 Faza: 5 dzień przed pełnią

Grudzień
23
Środa

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Pościelcy: 15-60 i 28-36
 Posażnicy taksówk.: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeź. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świętokrz. 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej) 55-35; Rynek Wildecki 66-35; W Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.

Poczt. biuro zleceń: 49-23. Dokładny czas: 55-66.

poziom: + 0,78 mtr.
 temper.: + 2,2 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolności 13; — Apt. pod Złotym Lwem, St. Rynek 75; — Apt. przy pl. Sapieżyńskim 1; — Apt. przy Chwaliszewie 76; — Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą ul. Kraszewskiego 12; — Łazarz: Apt. przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47; — Wilda: Apt. pod Koroną, Górna Wilda 61; — Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6; — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19; — Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

W Poznaniu przed 10 laty
 Dnia 22 grudnia 1926 r.
 Rozpoczęto budowę łazienek miejskich na Jeżycach przy ul. Słowackiego.

W Wigilję,
 w czwartek, dnia 24 grudnia 1936 r.
zamykamy biura o godz. 13
ekspedycję gazet o godz. 16
 Administracja
 „Kurjera Poznańskiego”

OBCHODY GWIAZDKOWE
 — * **Obchód gwiazdkowy** w Towarzystwie Powstańców i Wojaków im. Franciszka Ratajczaka w Poznaniu odbędzie się jutro, w środę, o godz. 19 w sali restauracji „Ul” przy ul. Ślusarskiej. Zarząd towarzystwa prosi członków i sympatyków o liczny udział w tej uroczystości.

KRONIKA MIEJSCOWA
 — * **Otwarcie szkoły na Osiedlu Warszawskim.** Szkoła powszechna na Osiedlu Warszawskim, poświęcona w dniu 8 bm., będzie oddana do użytku po wakacjach gwiazdkowych. Przed świętami będzie jedynie urzędzona gwiazdka dla dziatwy szkolnej w środę, 23 bm., przygotowana przez kierownictwo szkoły ze współudziałem Opieki Rodzicielskiej, z pomocą udzieloną przez zarząd miejski. Działwa otrzyma odzież, paczki z żywnością oraz podarki gwiazdkowe, słodczyce, zabawki itp.

— * **Nowa siedziba K. S. M. m. na Jeżycach.** Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży męskiej na Jeżycach, które dotychczas miał swój lokal w biurze parafjalnym, zdołało niebawem nową siedzibę. Będzie się ona mieściła w budynku służbowym pod mieszkaniem kościelnym. — Aby przystosować lokal do potrzeb organizacji, dokonano już odpowiedniej przeróbki, łącząc dawną szatnię i pokój kanknisty w jedną ubikację. W tych dniach założono już światła elektryczne tak, że w najbliższym czasie K. S. M. przeniesie się do nowej siedziby. Poświęcenie lokalu odbędzie się w niedzielę, dnia 27 bm.

RÓŻNE
 — * **Ważne dla właścicieli nieruchomości.** Wobec często powtarzających się wypadków nieoświetlenia klatek schodowych itp., zarząd miejski zwraca uwagę interesowanych na obowiązujące w tym względzie przepisy, według których we wszystkich posiadłościach, zamieszkałych przez więcej niż jedną rodzinę, należy oświetlać w dostatecznym stopniu wejścia główne, sienie, klatki schodowe aż do najwyższych pomieszczeń zamieszkałych (również wejść bocznych), podwórza zamieszkałych domów podwórzowych względnie dostępy do oficyn. Oświetlenie trwać musi bez względu na porę roku bez przerw najpóźniej od chwili rozpoczęcia oświetlania ulic do godz. 22.00. Należyte oświetlenie wspomnianych pomieszczeń konieczne jest nie tylko w interesie publicznym, lecz również w interesie samych właścicieli względnie ich prawnych zastępców posiadłości zamieszkałych, którzy za nieprzebranie tych przepisów karani być mogą grzywną do 30 zł wgl. karą aresztu zastępczo do 3 dni, a nadto — zależnie od okoliczności — mogą być pociągnięci do odpowiedzialności kar-

Naganiacze żydowscy

W SZAMOTULACH TAKŻE
 Szamotyły (sc). W związku ze „złotą niedzielą” zarząd powiatowy Stronnictwa Narodowego wydał ulotkę, przypominającą hasło „Swoj do swego”.
 W niedzielę tę przed południem uprawiał swój interes, zresztą jak w każdą niedzielę i święto, Żyd Skowroński. Kiedy do Żyda Skowrońskiego, stojącego na progu w asyście „naganiaczy”, przystąpił pewien członek Stronnictwa Narodowego, zwracając Żydowi uwagę, że w czasie nabożeństwa handlu uprawiać nie wolno, ten w bezczelny sposób odpowiedział, że jemu wolno sprzedawać. Zawezwano na miejsce funkcjonariusza P. P., którego, na dany znak, oczywiście do składu nie wpuszczono, jednakże po dłuższej obserwacji funkcjonariusz Żyda „nakrył”. Przepuszczając należy, że władza administracyjna „pouczy” odpowiednio nachalnego Żyda, iż w czasie nabożeństwa nie wolno uprawiać handlu. Panowie „naganiacze” zaś niechaj pamiętają, że kręcą bicz na siebie, dopomagając w ten sposób żydo-komunie.

Czy nie możnaby położyć wreszcie kresu tym nagabywaniom? (sk)

Przedpłata za „Kurjer Poznański”

za styczeń lub od razu za cały pierwszy kwartał 1937 — jak kto woli i może —
 przyjmują listowi i poczta **do 25 bm.**
 Kto zamówi później, narazić się może na utratę pierwszych gazet w styczniu. Dlatego prosimy o uiszczenie przedpłaty przed 25 bm. do rąk listowego lub na poczcie. Komu wygodniej, może przekazać przedpłatę wprost pod naszym adresem przekazem rozrachunkowym, lub na konto w P. K. O., nr. 200 149 — również **przed 25 bm.**

no-sądowej i cywilnej. Zarząd miejski przy tej sposobności przypomina również obowiązek należytego i regularnego oświetlania latarni orientacyjnych. Zaniedbania te mogą tak samo być karane grzywną do 30 złotych, albo aresztem astepczym do 3 dni.

— * **Pociągi nadzwyczajne w okresie świąt Bożego Narodzenia.** Z Warszawy do Poznania kursuje w dniach 24, 27, 28, 30 i 31 bm., oraz 4 stycznia pociąg nadzw. nr. 1311 A Warszawa odej. 16.00, Strzałkowo odej. 20.22, Otczna 20.32, Września 20.51, Nekla 21.06, Gultowy 21.14, Kostrzyn 21.22, Swarzędz 21.36, Poznań Wsch. 21.47, Poznań przyj. 21.57.

Z Poznania do Warszawy kursuje w dniach 24, 27, 28, 30 bm., oraz 3, 4 i 6 stycznia pociąg nadzw. nr. 1312 A Poznań odej. 16.50, Poznań-Tama Garbarska 16.57, Poznań Wschodni 17.03, Antoninek 17.10, Swarzędz 17.16, Paczkowo 17.23, Kostrzyn 17.36, Gultowy 17.45, Nekla 17.53, Podstolice 18.00, Września 18.09, Gutowo 18.17, Otczna 18.23, Wolka 18.30, Strzałkowo 18.35, Warszawa przyj. 23.33. Poza tem kursuje pociąg nr. 1314 odchodzący z Poznania do Kutna o godz. 22.45 w dniach 23, 27, 28, 29, 30 bm. i 2 stycznia bezpośrednio do Warszawy. Z powrotem kursuje bezpośrednio z Warszawy do Poznania poc. nr. 415 A/1313 w dniach 27, 28, 29, 30, 31 bm., oraz 3 stycznia Warszawa odej. 23.50, Poznań przyj. 7.28.

Na odcinku Środa — Poznań kursuje dnia 27 bm. poc. nr. 420 Środa odej. 20.15, Pierzchno 20.28, Kórnik 20.36, Gądki 20.43, Krzesiny 20.53, Staroleka 21.00, Poznań przyj. 21.08.

Na odcinku Opalenica — Poznań kursuje dnia 27 bm. poc. nr. 328 A Opalenica odej. 20.45, Buk 20.56, Otusz 21.04, Dopiewo 21.13, Pałędzie 21.21, Plewiska 21.28, Junikowo 21.34, Poznań św. Łazarz 21.40, Poznań przyj. 21.47.

Aby uniknąć natłoku przy kasach biletowych, kasy do 28 bm. sprzedają bilety na dwa dni naprzód, stemplując je datą wyjazdu.

— * **Rejestr poborowych rocznika 1916** wyłożony jest do przejrzania w czasie od 1 do 15 stycznia 1937 r. z wyjątkiem niedziel i świąt, w lokalu Wydziału Wojskowego, plac Sapieżyński 9, pokój 30 — między godz. 10—12.

W wypadku mylnego, lub niewłaściwego wpisu przysługujące poborowemu prawo żądania uzupełnienia, lub sprostowania, na co winien przedstawić wiarogodne dowody.

— * **W sprawie koncesyj kominarskich.** Zarząd miejski — wydział przemysłowy w Poznaniu wzywa wszystkie osoby zainteresowane, które złożyły podania w sprawie uzyskania koncesji na prowadzenie przemysłu kominarskiego i przydzielenia im okręgu kominarskiego, aby w ciągu dni 14 od ogłoszenia niniejszego — złożyły w wymienionym urzędzie wszystkie swoje dokumenty wojskowe i zawodowe, albo w oryginale albo w uwie-

rytelniionych odpisach. Nadto jest požądane, aby zainteresowani stawili się w podanym urzędzie osobiście, celem złożenia wyjaśnień co do danych, niezbędnych do uzupełnienia braków personalnych w ich życiorysach.

— * **Zmiana taryfy opłat dla przewozów publicznych na rzecze Warcie.** W nr. 54 „Poznańskiego Dziennika Wojewódzkiego” z dnia 19 bm. ukazało się obwieszczenie poznańskiego urzędu wojewódzkiego w sprawie zmiany taryfy opłat dla przewozów publicznych na rzecze Warcie. W myśl tego obwieszczenia niższa taryfa (A) obowiązuje w okresie od 1 kwietnia do 31 października, wyższa za (B) w czasie od 1 listopada do 31 marca. Zmiana opłat wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1937 roku. (sk.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Szofer na usługach przestępców.** W komisariacie IV. przechowuje się różne przedmioty, pochodzące z kradzieży, odebrane paserowi, niejakiemu Władysławowi Kubiakowi, który jest z zawodu szoferem. W czasie nocnej służby zwoził on skradziony łup do swego mieszkania, gdzie następował podział. Część skradzionych przedmiotów rozpoznali już poszkodowani. Poszukuje się jednak jeszcze właścicieli trzech walizek, czterech szklanych wysokich wazonów, brązowego pokrowca na walizkę, dwóch pezczków kluczy, ponadto różnych narzędzi, jak świdrów, korb, 4-metrowej drabiny i świecznika z trzech jelenich rogów. (kl.)

— * **Upozorowany napad po kradzieży roweru.** W komisariacie V na Czartorji mieszkający przy ul. Mińskiej 44 Józef Kramer zgłosił, że na ul. Goplana napadł nieznany osobnik 16-letniego syna jego Kazimierza. Napastnik zrzucił miał Kazimierza Kramera z roweru i po powaleniu na ziemię zbiec ze skradzionym kółcem. W dochodzeniach jednak okazało się, że Kazimierz Kramer napad ten upozorował przed rodzicami z obawy przed odpowiedzialnością, gdyż skradziono mu rower z przed składu na ul. Warszawskiej. (kl.)

— * **Mak i cebula w komisariacie.** W komisariacie I na placu Wolności znajduje się torebka z makiem i worek z cebulą, porzucone przez nieznaną osobników na ul. Szewskiej. Artykuły te pochodzą prawdopodobnie z kradzieży. (kl.)

— * **Ujawnienie sprawców kradzieży.** W dochodzeniach, prowadzonych w sprawie kradzieży, dokonanej ze szkoda Franciszka Zdrojewskiego z Poznania (ulica Chociszewskiego 37a), ujawniono sprawców. Są nimi kilkakrotnie karani przestępcy: Alojzy Jankowski (ul. Kościelna nr 12) Franciszek Markowski (ul. Kościelna 27), Kazimierz Marcysiak (Grobla 18). Wymienionych ujęto i oddawiono do dyspozycji władz sądowych. — Ujawniono też sprawców kradzieży, dokonanej w składzie p. Jana Taucherta przy Al. Mar-

KRONIKA TOWARZYSKA

Wielka Zabawa Sokolic odbędzie się w pierwsze święto Bożego Narodzenia, dnia 25 grudnia w salach Ogrodu Zoologicznego przy ul. Zwierzynieckiej. Różne niespodzianki. Orkiestra doborowa. Strzelanie dla pań i panów o cenne nagrody. Początek o godz. 19-ej. Wstęp dla pań i panów 1,00 zł. O liczny udział proszą Zeńskie Tow. Gimn. „Sokol” Poznań XV.
 zg 14 953/4

Klub Sportowy „Britania” Poznań, organizuje w 1-sze święto Bożego Narodzenia dnia 25 grudnia 1936 r. „Wielką Zabawę Taneczną” w sali Domu Rzemieślniczego, ul. Fr. Ratajczaka. Doborowa orkiestra 7 p. Strzelców Konnych, początek o godz. 18, wstęp 1 zł włącznie z podatkiem.
 zg 14 943/4

KOŁO NAUKOWE GRAFIKÓW

urządza w drugie święto Bożego Narodzenia o godzinie 16 w auli P. S. D. Z. nr. 1 tradycyjną uroczystość
ŁAMANIA OPŁATKA
 na którą sympatyków Koła zaprasza
 ZARZĄD.
 zg 883/4

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę do zabaw i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
 Ng 17 759

Komuniści wysłani do Berezy

Na zarządzenie władz wysłano dziś z Poznania do obozu odosobnienia w Berezie Kartuskiej: Franciszka Krysztofiaka, mieszkającego przy ul. Górczyńskiej 43, Maksymiljana Bartza (ul. Półwiejska 21), Michała Bojczuka i Kazimierza Nowaka, mieszkających przy Drodze Urbanowskiej 1.
 Wymienieni zostali wysłani do Berezy jako działacze komunistyczni. Mieszkali oni w Poznaniu.

inkowskiego 24. Skradziono tam, jak już donosiliśmy, pas zapędowy i cynę angielską, wartości 260 zł. Jako podejrzanego o tę kradzież ujęto Ignacego Szymkowiaka (ul. Półwiejska 32) i oddawiono go do sądu. (kl.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Uniewinnieni od zarzutu napadu rabunkowego.** Przed sądem okręgowym w Poznaniu staneli Józef Józwiak i Stefan Hoffman z Pobiedzisk, oskarżeni o to, że w dniu 3 października, bsk. wieczorem dopuścili się napadu rabunkowego na Franc. Winiarskiego, który wraz z kilkoma towarzyszami znajdował się tego dnia w restauracji Kowalskiego w Pobiedziskach. Gdy wyszedł z restauracji i siadał na rower, aby pojechać do domu, Józwiak i Hoffman zastąpili mu drogę i zażądali pieniędzy na wódkę. Winiarski oświadczył, że pieniędzy nie ma i zawołał na jadącego przed nim swego znajomego Jaskólskiego. Wówczas Józwiak uderzył go w twarz. Winiarski począł prosić oskarżonych, aby go puścili, co też oni uczynili, pozwalając mu swobodnie odjechać.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i wysłuchaniu wywodów stron, sąd ogłosił wyrok uniewinniający obydwu oskarżonych od zarzutu napadu. Sąd stwierdził, że napadu rabunkowego nie było, ponieważ obaj oskarżeni nie rewidowali kieszeni Winiarskiego i, zadawalając się jego oświadczeniem, że nie ma pieniędzy, wypuścili go na wolność. — „Sąd was uniewinnił — oświadczył przewodniczący — ale na drugi raz nie proście ludzi w ten sposób o pieniądze na wódkę”.

Oskarżeni skwapliwie i z zadowoleniem na twarzach opuścili ławę oskarżonych. (k.)

Godziny handlowe
w okresie przedświątecznym
 W czasie od 18 do 23 b. m. włącznie do godz. 21-ej
 W czwartek, dnia 24 b. m. do godz. 18t-ej.

Wydanie świąteczne „Kurjera Poznańskiego”

ukaze się w rozszerzonej objętości i znacznie powiększonym nakładzie już w czwartek wigilijny rano. (Wydanie poranne „Kurjera” w ten dzień nie wyjdzie).

Następne wydanie (śródswiąteczne poranne) „Kurjera Pozn.” ukaze się w 3-cie święto, t. j. w niedzielę 27 grudnia rano.

Ujęcie włamywaczy

Dwukrotnie dokonano kradzieży z włamaniem w fabryce obuwia firmy Zabłocki przy ul. Koronarskiej 9. Podczas włamania, dokonanego na 7 listopada br., skradziono obuwie i skóry wartości 400 zł. Podczas drugiego włamania w nocy na 2 grudnia skradziono obuwie i skóry wartości 500 zł.

W przeprowadzonych przez policję dochodzeniach i wywiadach okazało się, że kradzieży tych dopuścił się Władysław Jagsz, bez stałego mieszkania, i Józef Szymański, mieszkający na Zawadach 21. Ustalono, że Władysław Jagsz ukrywał się u Anderszów przy ul. Bydgoskiej 2-a, gdzie również znaleziono skradzione obuwie i skóry. Podczas rewizji mieszkaniowej u Anderszów ujęto Jagsza i odnaleziono tam skradzione obuwie oraz skóry. Ponadto zajęto również inne przedmioty, co do których Jagsz nie mógł dać wyjaśnienia, skąd je nabył. M. in. jest tam kurtka skórzana i obuwie gumowe, pochodzące z kradzieży. Część obuwia zajęła policja podczas rewizji domowej w mieszkaniu Józefa Szymańskiego na Zawadach 21.

Jagsza i Szymańskiego oraz Zofie Anderszową (ul. Bydgoska 2-a) jako podejrzaną o paserstwo, ujęto i odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (kl)

Aresztowanie Niemców

Ostrzeszów (zo). Znani na tut. terenie działacze niemieccy aresztowani zostali pod zarzutem popełnienia przestępstwa dewizowego. Są to instalator Erich Hoffman, kierownik tuł, spółdzielni niemieckiej, Emil Barthel z Ostrzeszowa i rolnik Karol Leja ze Szklarki Myśl. Wymienieni osadzeni zostali w tut. więzieniu.

Szczegóły tej afery trzymane są dla dobra śledztwa w tajemnicy.

Niemowlę o trojgu oczach

Toruń (Tel wł.). W szpitalu wojakowym w Toruniu pewna kobieta powiła niemowlę o dziwnych kształtach. Z wyglądu należy wnioskować, że miały to być bliźniaczki, które wskutek jakiegoś kaprysu przyrody nie rozwinęły się dostatecznie w organizmie. Dowodzi tego fakt, że głowa przedzielona jest wgłębieniem, mającym w zroście dwie oddzielone części. W głowie znajduje się troje ocz, z których środkowe, położone we wgłębieniu, jest większe od pozostałych. Niemowlę żyje już kilka dni. (z)

W sprawach

PROPAGANDOWYCH i projektów reklamowych

prosimy komunikować się z

WYDZIAŁEM PROPAGANDY

„Kurjera Poznańskiego”, św. Marcin 70

L piętro od godziny 16—18

Telefony: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24

35-25, 40-72.

STAN POGODY W POZNANIU

22 grudnia 1936

Temperatura 7 godz. — 2,4

Ciśnienie 7 godz. 763,7 mm. wysokość

Zachmurzenie 7 godz. pogodnie

Wiatr 7 godz. kierunek: cisza, szybkość: — m/s.

Temperatura w dniu 21 grudnia br. była:

najwyższa + 4,2 o godz. 15

najniższa — 1,8 o godz. 20

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Pogodnie i słonecznie, po lekkim mrozie w nocy w dzień temperatura w pobliżu zera.

Z WIELKOPOLSKI

— * GNIEMNO. W ub. niedzielę Stronniczo Narodowe w Gnieźnie urządziło w sokolni dla swych bezrobotnych członków opłatek potoczony z obdarowaniem najbiedniejszych członków. W pięknej tej uroczystości wzięło udział przeszło 250 członków a przemówienia wygłosili pp.: prezes pow. dr. Zgajński i ks. prof. Zieliński z Lubowa. Uroczystość przeplatana była śpiewaniem kolend, deklamacjami, monologami, które udatnie wygłosili pp. Cebulski, Naprawski, Dąbkiewiczówna, Imbierowicz, Cholewicki i Cieśliska. Obdarowano oficjalnie 46 bezrobotnych. Wśród miłego nastroju spędzono kilka podniosłych chwil w tej wielkiej harmonijnej rodzinie.

— W Rzegnowie pod Gniezmem skradziono z chlewu roln. Adolfa Wolfa 2 świnię. Następnie ci sami sprawcy weszli z chlewu do mieszkania i skradli różną garderobę i inne przedmioty. — Mięso z ubitych świń znaleziono w całości ukryte w stogu słomy roln. Nörenberga w Gebarzewie, które zwrócono poszkodowanemu.

— Na drodze między Modlnowem a Łabiszynie skradziono z przejeżdżającego wozu Walentemu Kwiatkowskiemu z Ryzewa dwie skrzynie z masłem i serem wartości 160 zł.

— Z mieszkania Jadwigi Budzynowej (ulica Pułkowa 6) skradziono większą ilość bielizny, słubną obrączkę i inne rzeczy nieokreślonej dotąd wartości.

— Nieznani sprawcy skradli z mieszkania p. Kurhala (ul. Rzeźnicza 1) zegarek męski wartości 120 złotych. (br)

— * GRODZISK. P. Tomaszewskiemu Tadeuszowi z Grodziska skradziono 2 pierzyny i 3 poduszki. Poszkodowany jest człowiekiem biednym i odczuwa swą stratę dotkliwie.

— Kierownictwo Umaw. Powszechn. rozpoczęło wykłady, jak w roku ubiegłym. Pierwszy wykład wygłoszono na temat „Rewolucja francuska a Kościół Katolicki”. (gf)

— * JAROCIN. Odbyło się tu posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem burmistrza p. Rogalskiego, który w komunikatach wyjaśnił sprawę oddłużenia miasta. Sprawa pomocy zimowej bezrobotnym przedstawia się następująco: miasto odżywia obecnie 330 osób. Sumy przeznaczone na pomoc zimową składają się z 4000 zł osiągniętych z deklaracji miejscowego społeczeństwa, 6000 zł z budżetu miejskiego i kwota 3000 zł z budżetu miejskiego z roku ub. Ogólna suma 13000 zł świadczy o wielkiej zapobiegliwości zarządu miejskiego celem ulżenia doli bezrobotnych. Sprawozdanie kasowe-rachunkowe głównej administracji oraz bilans brutto miejskich zakładów S. S. i W. za II kwartał 1936/37 przyjęto do wiadomości. Dodatki do podatków państwowych przyjęto w granicach norm zeszlaczonych z wyjątkiem dodatku komunalnego do podatku gruntowego, gdzie obniżono stopę procentową podstawowego wymiaru w myśl ust. z dnia 26.6.1936 r.

— Sąd okręgowy z Ostrowa na sesji wyjazdowej w Jarocinie pod przewodnictwem sędziego s. o. Napierala rozpatrywał w dniu 19 bm. sprawę Antoniego Masłowskiego właściciela młyna w Sierszewie pow. jarociński oskarżonego o mieszkanie do sprzedawanej osy i sruotu kredy malarskiej w rezultacie czego, padło okolicznym rolnikom 10 koni Rozprawa wykazała istotnie, że Masłowski kupując większą ilość kredy malarskiej mieszał ją z ospa, jednak nie dla osiągnięcia materialnych zysków, lecz celem nadania osie ładniejszego wyglądu. Sąd po przesłuchaniu 19 świadków uwnoili oskarżonego od zarzutu oszustwa. W procesie tym występowały w charakterze świadków: Ruciński Władysław ślusarz maszynista z Sierszewa, zatrudniony u Masłowskiego oraz Aleksander Michniewski, robotnik z Malej Lubini, zatrudniony kiedyś u oskarżonego. Ponieważ świadkowie ci zeznawali obecnie inaczej niż w śledztwie przed policją, (obecnie na korzyść oskarżonego), prokurator Czamański zarzucił im, że w śledztwie złożyli fałszywe zeznania i stawł wniosek o chwilowe przytrzymanie tych świadków. Sąd po naradzie przychylił się do wniosku prokuratora i zarządził po skończonej rozprawie odstąpienie tych dwóch świadków do więzienia sądowego. (jp)

— * KOSTRZYŃ. Jedyna, z najruchliwszych organizacji młodzieżowych w Kostrzynie — jest KSM męskie. Ostatnio młodzież zorganizowała turniej o mistrzostwo oddziału w ping-pongu, z którego zwyciężką wyszedł sekretarz T. Garcazak, przed H. Labędzkiem i J. Rozwadzkim. Urządzono również przy współudziale kierownictwa XX okręgu w Modrzcu — rekolacje zamknięte w Iwnie, w których wzięło udział ponad 35 druhów Głębokie nauki wygłaszał oddany sprawie młodzieżowej ks. asyst. Dolczewski. Wypada zaznaczyć że gorący miłośnik i opiekun młodzieży, p. hrabia Ignacy Mielżyński oddał zupełnie bezinteresownie odpowiedni lokal do dyspozycji. * kuchnia p. hrabiego żywiła bezpłatnie młodzież.

— Kolporter naszych piem w Kostrzynie p. Stanisław Szypura wracał późnym wieczorem z terenu do domu. Przejeżdżając w pobliżu Rynku zderzył się z wozem gospodarskim z Pobiezie i doznał szeregu kontuzji i okaleczeń. Rower, na którym jechał, został zupełnie strząskany.

— * LESZNO. W ub. niedzielę odbyło się zebranie Tow. Przem. Rzem., które zagalął prezes p. Kaczmarek Jan P. prof. Machnikowski wygłosił referat p. t. „Znaczenie gospodarki światowej i polskiej”.

— Staraniem gimn. im. Konopnickiej odbył się opłatek dla uczennic. Ks. prefekt Egert w słowie wstępnym mówił o miłości Boga i Narodzeniu Bożem. Następnie uczennice odtworzyły obrazek sceniczny p. t. „Marysia w niebie”.

— * OBORNKI. Sytuacja w zakresie uprawiania handlu przez Żydów w niedzielę i święta, zwłaszcza w czasie uroczystości kościelnych, dotąd nie uległa zmianie. Żydzi bowiem w dalszym ciągu gwałcą nasze święta i niewiele troszczą się o obowiązujące w tym względzie przepisy.

— Od dłuższego czasu poszukiwanego pospolitego przestępcę o bujnej przeszłości kryminalnej, Wacława Urbańskiego z Radomia (Małopolska) skazał sąd grodzki za włamanie do mieszkania emeryt. nauczyciela p. Żurowskiego w Wargowie na 1 rok więzienia. Oskarżony mimo młodego wieku był już 12 razy karany m. in. za zabójstwo. — Ponadto skazał ten sam sąd za kradzieże recydywistów: Józefa Antoszewskiego na 6 miesięcy, Edmunda Przybysza pochodzącego z powiatu czarnkowskiego, Jana Janaska i Stefana Kaźmierczaka na 7 miesięcy więzienia, Stanisława Kołodziejca z Goleczewa odpowiadającego z wolnej stopy za kradzież z włamaniem skazał sąd na 6 mies. więzienia.

— W powiecie zanotowano w dalszym ciągu 13 wypadków zachorzeń na odre, 10 na błonicę z 1 wypadkiem śmiertelnym, 2 jaglicy i 1 otwartej gruźlicy.

— Przed komisją egzaminacyjną Izby Rzemieślniczej złożył 19 bm egzamin mistrzowski w zawodzie murarskim o. Edmund Thiel z Obornik. (st o.)

KREMOL

BĘDZIE PANI TAJEMNICĄ...

To mydło zapewni Pani powodzenie na zabawie w tańcu i w domu.

Mydło Kremol przygotowane na specjalnych odpowiednio sfermentowanych wyciągach z mleka.

P 8533-02.645

Ważne dla myśliwych

W dniu 6 b. m. sprostowaliśmy naszą notatkę z dnia poprzedniego, że, stosownie do zmienionego rozporządzenia ministra rolnictwa, w województwie poznańskim i pomorskiem polowanie na sarny-kozy i koźleta, lanie i cielęta, jeleni i danieli, oraz bażanty-kury, jest zakazane przez cały rok.

Obecnie powracamy do tej sprawy, ponieważ wielu myśliw. zostało dezorientowanych naszą notatką i mogłoby być narażonych na dochodzenie sądowe i administracyjne za przekroczenie aktualnie obowiązujących rozporządzeń.

Z tych powodów podajemy jeszcze raz, na co i w jakim czasie wolno, według obowiązujących rozporządzeń, polować w województwie poznańskim i pomorskiem:

na jelenie-byki od 1 września do 31 października, na danieli-rogacze od 16 października do 30 listopada, na sarny-kozy od 1 czerwca do 1 października, na dziki od 1 lipca do końca lutego, na kuny leśne od 1 października do końca lutego, na wiewiórki od 1 listopada do końca lutego, na zajęce od 16 października do 15 stycznia, na cietrzewie-koguty od 16 sierpnia do 31 maja, na bażanty-koguty od 16 października do końca lutego, na kuropatwy od 1 sierpnia do 30 listopada i na dzikie kaczki i kaczory od 16 lipca do 30 listopada.

Jak wspomnieliśmy na wstępie, polowanie na sarny-kozy i koźleta, lanie i cielęta jeleni i danieli, bażanty-kury oraz cietrzewie - kury i dropie jest przez cały rok zakazane. W wyjątkowych wypadkach, gdy zwierzyna czyni wielkie szkody w ziemiopłodach rolnych, względnie w kulturach leśnych, oraz w celach selekcyjnych, dopuszczalny jest odstrzał, ale tylko za zezwoleniami urzędu wojewódzkiego, które są wydawane na indywidualne wnioski.

Tut kupców zaopatruje w towary kolonialne żydowska hurtownia z Czarnkowa. Obywatelewo zwraca się z apelem do hurtowników poznańskich, by przybywali do Ujścia częściej, aby miejscowi kupcy nie potrzebowali kupować żydowskich towarów. (uk)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: N. N., św. Łazarz, z podziękowaniem za otrzymane łaski 6,—, razem z poprzednio pokwitowaniami 144,— zł.

Na ochronki, Winiary, Naramowice i Urbanow: T. Z. 5,—, X. X. 5,—, razem z poprzednio pokwitowaniami 30,— zł.

Na „Caritas”, okr. pozn.: Luzińscy zamiast zyczeń świątecznych 5,—, Wl. G. dla bezrobotnych na gwiazdke 10,—, razem 15,— zł.

Na Tanie Kuchnie: Dnia 21 grudnia rb. przekazał Komitetowi Taniech Kuchen im. Ks. Kard. Ed. Dalbora przez P. K. O. nr. 206 183 — 56,— zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 21 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Mistrz krawiecki Ludwik Lichtenstein i krawc. Władysława Remleinówna; ślus. Ignacy Przynoga i Regina Rełkowska w Złotnikach, pow. pozn.; mont.-szofer Franciszek Brzozowski i Józefa Schick w Chłudowie pow. pozn.; ślus. Marian Grządzielowski i Joanna Roszykówna w Książu; piekarz Jan Latusek w Śremie i Agnieszka Lemańska; pilnikarz Henryk Herrmann i Anna Agacińska.

Zgony:

Dnia 21 grudnia 1936 r. zapisano następujące zgony: Jan Świerczyk, 4 dni; Małgorzata Osinowska z domu Krychowska, wdowa, 65 lat; Zbigniew Pieczyński, uczeń szkolny, 9 lat; Stanisław Jankowski, ogrodnik, 48 lat; Rozalja Gorzonówna, tancerka, 26 lat; Rozalja Buchwaldowa z domu Czarna, wdowa, 73 lat; Marja Kaiserowa z domu Genslerówna, 43 lat; Czesław Roman Jankowiak, 3 mies., 23 dni; Bogdan, Bogusław Musiałkiewicz, 3 mies., 19 dni; Zenon Zarkiewicz, 3 mies., 19 dni; Tadeusz Dominiak, 1 mies., 22 dni; Stanisław Kempński, asystent kolejowy, 40 lat; Ewa Kurowska, posługaczka, 37 lat; Nepomucena Łajdykówna z domu Kontrowiczówna, wdowa, 84 lat; Aleksandra Ewa Rajncz, 10 dni; Ema Bonk z domu Schetze, wdowa, 82 lat; Antoni Melecki, cieśla, 89 lat; Józef Darmosz, emeryt, woźny miejski, 69 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NOMINACJE PROFESORÓW NA UNIWERSYTECIE POZNAŃSKIM

Rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej zostali na Uniwersytecie Poznańskim zamianowani: dr. Leon Padlewski — profesorem zwyczajnym mikrobiologii lekarskiej na wydziale lekarskim; inż. Stefan Studniński — profesorem zwyczajnym administracji i rachunkowości leśnej na wydziale rolniczo-leśnym; dr. Adam Wodziczko — profesorem zwyczajnym anatomii i fizjologii roślin na wydziale matematyczno-przyrodniczym; dr. Zygmunt

Wojciechowski — profesorem zwyczajnym historii ustroju i prawa polskiego na wydziale prawno-ekonomicznym i dr. Franciszek Raszeja — profesorem nadzwyczajnym ortopedji na wydziale lekarskim.

Uczony polski w Indjach. Na Uniwersytecie w Sautineketen wygłosił odczyt p. t. „Tragedja współczesnej kultury” dr. Andrzej Krzesiński, docent Uniw. Jagiellońskiego, obejdzający obecnie Indie i Tybet. Dr. Krzesiński weźmie udział w hinduskim kongresie filozoficznym w Delhi.

ROZNIK KASPROWICZOWSKI WYDRUKOWANY — WKRÓTCE SIĘ UKAŻE

Poznańskie Towarzystwo Literackie im. Jana Kasprowicza zredagowało pierwszy Rocznik Kasprowicowski. Wyszł on już z pod prasy, lecz ukaże się w księgarniach dopiero po Świętach, a treść posiada obfitą i zajmującą.

Wśród rozpraw zwróci uwagę aktualnością szkic mgr. St. Waszaka „Kult Kasprowicza w Wielkopolsce” — udowadniająca, że kult Kasprowicza w jego rodzinnej dzielnicy sięga lat osiemdziesiątych i był zawsze żywy, mimo że poeta żył i działał na przeciwnym biegunie Polski, w Lwowie a potem na Podhalu. O „stosunku Kasprowicza do Boga” mówi mgr. Suchocki, o ulubionych piosenkach ludowych Kasprowicza mgr. St. Waszak, o stosunku Kasprowicza do Śląska prof. Wypier z Katowic, prof. U. P. Roman Pollak omawia temat „Kasprowicza a Włosi”, zaś radca Zaleski zamieszcza

„Słowo wstępne o poezji kwiatów polskich”.

Wśród materiałów znajdują się m. in. listy Kasprowicza do pierwszej żony Jadwigi (późniejszej Przybyszewskiej) z okresu narzeczeństwa, przeznaczone do Rocznika przez córkę poety p. Annę Jarocką z Krakowa, dalej prof. Bergera nieznanne przekłady Kasprowicza, bibliografia kasprowicowska po r. 1926 i próba ujęcia przekładów z Kasprowicza na języki obce. Recenzje są poświęcone ostatnio wydanym publikacjom o Kasprowiczu, kronika przynosi informacje o Towarzystwie Literackim im. Jana Kasprowicza w Poznaniu, oraz o echach, jakie obudziła w społeczeństwie dziesiąta rocznica zgonu poety, przypadająca jak wiadomo, na rok obecny i wydaniem pierwszego Rocznika uczczona.

GRUDNIOWA ZADYMKA LITERACKICH NAGRÓD

Literaci dostają gwiazdkę pierwi — Cztery choinki — Kto został obdarowany przez Goncourtów? — Adwokat-literat — Syn francuskiej Flandrii — Książka o strasznej chorobie — Pisarka-plastyk — O czym dla swego dzieła marzy? — Od poezji do powieści — Od powieści do... polityki — I to takiej!

Paryż, 19 grudnia.

Najwcześniejsza gwiazdka przypada zawsze w Paryżu literatom. W pierwszej połowie grudnia, przyznawane są aż 4 nagrody beletrystyczne: Prix Goncourt, Prix „Femina”, Prix Interallié i Prix Théophraste Renaudot. Dwie ostatnie są tylko honorowe, lecz zapewniają poważny rozgłos prozie szczęśliwego laureata.

P. Maxence van der Meersch, laureat Goncourtów jest już znany czytelnikom „Kurjera Poznańskiego”, bo o nagrodzonej obecnie jego powieści donosiłam w listopadzie. Była o nim mowa u Goncourtów także zeszłego roku, gdyż za jego pracą „Invasion 14” — historia to najazdu niemieckiego na Francję — opowiedziało się kilku członków jury. Została teraz nagrodzona powieść p. n. „Empreinte du Dieu”, a należałoby może raczej powiedzieć całość działalności literackiej tego płodnego pisarza.

Van der Meersch, adwokat, zamieszkuje Lille w pln. Francji, liczy za ledwie lat 30. Powieści jego odznaczają się dużą dojrzałością literacką, ogromnym zmysłem obserwacyjnym i psychologicznym; posiada prawdziwy talent malarski w sposobie opisywania sylwetek swych bohaterów; wykazuje przytem ciekawy, czasem aż przykry może realizm, n. p. w „Péché du Monde”, gdzie uwydatnił jaskrawo nędzę materialną i moralną środowisk robotniczych paryskich, a zwłaszcza straszny los dzieci, walczących nie tylko o kawałek chleba, ale także o zachowanie uczciwości i czystości obyczajów.

Nie jedyna to zresztą powieść, w której autor zajął się sferami robotniczymi. „Quand les Sirènes se taisent” porusza również jeden z najbardziej aktualnych tematów doby współczesnej, a mianowicie życia robotników, gdy milkną syreny fabryczne, w domu. Trzy powieści: „La maison sur la dune” (przeniesiona na ekran), „Maria, fille de Flandre” i wreszcie nagrodzone „Empreinte du Dieu” rozgrywają się na terenie francuskiej Flandrii. Jej krajobrazy, obyczaje i ludzie są autorowi znani i drodzy. Jest synem tej krainy, więc żywo odtworzył w swych powieściach jej atmosferę, posiadającą bardzo specjalny charakter. Bohaterowie Van der Meersch'a są niezmiernie plastyczni i żywi. Jest on niezawodnie powieściopisarzem z powołania, pisze pod naciskiem konieczności twórczej, skoro w przeciągu ostatnich lat 4 wydał aż 6 utworów, a musiał do każdego niemal z nich przeprowadzić specjalne studja.

Możnaby mu wytknąć pewne przedławianie opisami, pewne lubowanie się w szczegółach, obciążający rytm powieści. Ale mimo to książki Van der Meersch'a z niezwykłą siłą przykuwają uwagę czytelnika, a czują swym melancholicznym wdziękiem, z jakim przez usta pisarza przemawia jego rodzinna Flandria.

Nie było dla nikogo niespodzianką, że nagroda „Femina” przypadała p. Ludwice Hervieu za powieść „Sangs”.

ści i użyteczności dla celów naukowych. Do dzieł Torunia i jego okolic, jak i całego Pomorza na przestrzeni od XVII—XX wieku, znajdują tu historycy (i nie tylko oni, ale również np. geografowie) cenny i niejednokrotnie niezastąpiony materiał. Orientację w toruńskich zbiorach kartograficznych ułatwia wykopiony niedawno katalog, który, jak się spodziewać należy, ukaże się wkrótce drukiem, udostępniając w ten sposób bogate i cenne zbiory polskiemu światu naukowemu. Wszystkie referaty wywołały żywe zainteresowanie i dyskusję.

Książki nadesłane

R. Ugucioni: „Biesiada”. Dramat religijny w 3 aktach. Przekł. E. M. Pietruszak, T. S. Nalek. Ks. Ks. Salezjanów w Marszałkach. 1936.
Dr. Tadeusz Bernadzikiewicz: „Dekret o lasach pastwowych”. Warszawa 1937. Tow. Wyd. Młodych Prawników i Ekonomistów.
J. M. Rytard i H. Rytardowa: „Na białej grani”. Warszawa 1936. Instytut Wydawniczy „Biblioteka Polska”

Nazwisko autorki nie jest znane szerszej publiczności, bo laureatka cieszyła się przede wszystkim dotąd sławą doskonałej, oryginalnej rysowniczkii, którą sobie zdobyła ilustracjami Boudelaira do „Fleurs du Mal”, pełnemi bolesnej, ale mocnej poezji. Trzeba do „poetów przeklętych” dodać jeszcze, iż Louise Hervieu jest na pół ślepą: może czytać i rysować tylko zapomocą silnie powiększających szkieł!

Co stanowi temat powieści „Sangs”? Straszna a dziedziczna choroba, przechodząca z generacji na generację. Tytuł ten powinienby właściwie brzmieć: „Przeklęta krew”. Tragiczne to dziełko dotknięte swoim złowrogim stigmatem aż 4 pokolenia rodziny chłopskiej, a to nie tylko pod względem fizycznym, ale moralnym. Autorka wykazuje, że okropna ta choroba atakuje równie dobrze ciało jak i duszę.

Oto dramat „Sangs”, czyli rodziny Jean-Marie Hurel i jego potomków aż do czwartego pokolenia, aż do białej jak płótno, niemal przezroczystej Maude, aż do Elizy, napół warjatki. Obok nich żyje i cierpi cały szereg istot, nakreślonych niezmiernie silnymi pociągnięciami pióra.

A miałyby się właściwie ochotę powieścić, że ołówka!

Pierwsza część dramatu rozgrywa się w Normandji (z której autorka pochodzi i gdzie spędziła najjaśniejszą część swej egzystencji). Jest silna rytmem i atmosferą. Druga, znacznie słabsza rozgrywa się w Paryżu. Warto podkreślić, że strona „klinikalna” jest z ogromnym taktem usunięta w daleką głąb, ale z tej oddali rzuca na ludzi cień jeszcze groźniejszy i wytwarza jeszcze dramatyczniejszą atmosferę.

P. Louise Hervieu pragnęłaby, aby ta smutna powieść uzyskała echo społeczne, by przyczyniła się do ratowania rodzin, zagrożonych takimi samymi losami, jaki spotkał rodzinę Hurelów. Akcji tej zamierza oddać się odważna autorka, nie zaprzestając wszakże twórczości artystycznej. Właśnie w „Petit Palais” zostały wystawione jej nowe oryginalne rysunki.

Dodajmy, że poetka rumuńska p. Helena Vacaresco, będąca członkiem jury „Prix Femina” postanowiła powołać do życia wiosenne niejako wydanie tej nagrody. Złożyła mianowicie fundusz, z którego co roku w miesiącu kwietniu będzie samo jury przyznawało 5.000 fr. nagrody.

„Prix Interallié”, której areopag stanowią t. zw. „courriéristes littéraires” dziennikarze - literaci — dostała się sekretarzowi „Revue de Paris” p. René Laporte za „Chasse de Nowembre”. Bohaterka tej powieści, dawna aktorka, żyje w wiecznej pogoni za marzeniami, w wiecznej rozterce z życiem, czyli ze smutną rzeczywistością. Utworowi temu nie brak poezji. Autor zresztą debiutował jako poeta. Stworzył nawet w swoim czasie tygodnik „Cahiers libres”, dokoła którego grupowały się młode talenty.

Louis Aragon jest autorem „Les beaux quartiers”. Powieści tej przypada nagroda Théophraste Renaudot. Autorowi, który należy do szkoły „narealistów” nie można odmówić talentu. W ostatnich jednak czasach obecny laureat — podobnie zresztą jak André Malraux, laureat Goncourtów z przed kilku laty — oddaje się przede wszystkim czynnej polityce w zakresie komunizmu. Jego też ostatnią powieść można po części uważać za rodzaj propagandy na rzecz „piękna zbiorowego”, nie przemawiającego do zbytnio do estetycznych wyczuć czytelnika.

I. Briares.

Pisma nadesłane

„Oriens”. Zesz. 6. Treść: Ks. J. Urban: „Młodość jedności”. — O. Bazyli: „Prawdziwa powszechność”. — Z. Acharewa: „Boże Narodzenie w liturgji”. — „Matka Katarzyna Abrykowska”. — „Nowy pasterz Lemkowszczyzny”. — B. Waczyński: „U Mechtarystów”. — San Lazaro. — „Najmłodszy unci-malankaresi”. — „Po tamtej stronie”. — Ks. J. Urban: „Co i jak pisać?”. — Nowe publikacje. — Wiadomości notatnika i notatki. — Adr. Red. Warszawa Rakowiecka 61.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Odznaczenia plastyków wielkopolskich. Z Warszawy donoszą nam: Jury Salonu Dorocznego 1936 r. Zachęty przyznało nagrody honorowe dwóm artystom wielkopolskim. Zaszczególne wyróżnienie uzyskał Karol Mondral z Poznania za akwafortę p. t. „Stary dom w Krzemieńcu”, a srebrny medal — Jerzy Rupniewski z Bydgoszczy — za gwasz p. t. „Moja pracownia”. (pl)

Mehoffer tworzy nowe witraże. Znakomity artysta krakowski, twórca słynnych witraży w katedrze fryburskich, zaprojektował dwa witraże do katedry włocławskiej. Będą one wprawione za wielkim ołtarzem i utworzą dłań tło.

LITERATURA

Inowrocław w hołdzie Kasprowiczowi. W szkole im. Staszica w Inowrocławiu odbyła się wieczornica, poświęcona 50-leciu szkoły i 10-tej rocznicy zgonu J. Kasprowicza. Program wypełniły referaty, deklamacje utworów Kasprowiczkowskich i śpiewy chóralne. (lm)

Przekład Horacego. Tadeusz Feliks Hahn, przedwcześnie zgasły, a pełen nadziei polonista lwowski, zostawił w rękopisie przekład czterech ksiąg „Carmina” Horacego. Na rok obecny przypada, jak wiadomo, dwutysięczna rocznica urodzin rzymskiego poety, obchodzona uroczysto w całym świecie. Ojciec zgasłego uczonogo, prof. dr. Wiktor Hahn, postanowił wydać przekład wspomniany, ażeby stał się jakby polskim przyczynkiem do tego jubileuszu. Piękny ten akt ojcowskiego pietyzmu przysporzył naszej literaturze pokazny tomik o półtorastronnicach, zakończony tłumaczeniem Carmen Saeculare. Przekład został dokonany według lipskiego wydania Fr. Vollmera, odbito go tylko w 100 egzemplarzach numerowanych tak, że będzie niedługo stanowił rzadkość bibliofilska. Datowany jest z Lublina, gdzie w Drukarni Narodowej został oddruty.

ARCHITEKTURA

„Marysieńka” i Filippo Juvara. P. Maciej Lorec, znany historyk sztuki, pracujący i mieszkający stale w Rzymie, wydał obecnie rozprawę p. t. „Nieznaną działalność w Rzymie Filipa Juvara” ukazała się ona jako oddbitka z florenckiego czasopisma „La Critica d'arte”. Między innymi szczegółami przypomina autor fakt, że Juvara przebudował na teatr jedną ze sal pałacu na Trinita dej Monto, gdzie mieszkała Marja Kazimiera, wdowa po Janie Sobieskim. „Marysieńka” była wielbicelką teatru, otaczała się literatami oraz muzykami, na dworze jej byli stalymi gośćmi m. in. Aleksander i Domenico Scarlatti'owie. Libretta do oper i komedij pisywał Capecci, zaś muzykę układał Domenci Scarlatti. Szkic owej sali znajduje się w turyńskiej Błbliocece Narodowej. Do działalności Juvara dorzuca autor szereg nowych szczegółów naukowo udokumentowanych. (tk)

MUZYKA

Uczenie Pergolesiego w przypadająca na r. b. 200-ną rocznicę jego zgonu, odbyło się na Kapitolu w sali Juljusza Cezara. Wygłoszono szereg mów i wykonano szereg dzieł, w tem słynne „Stabat Mater” Pergolesi umarł mając ledwie lat 26, ale zostawił spuściznę nieśmiertelną, w której znajdują się m. in. dzieła takie jak „Stabat Mater”, opera komiczna „La Serva Padrona” i mnóstwo innych utworów

TEATR

Nowe sztuki niemieckie. W Hamburgu wystawiono „Cień Scarrona”, dramat historyczny z czasów Ludwika XIV, napisany przez Heinza Schwitzkego. W Bremie wystawiono dramat O. E. Groha p. t. „Sztandar”. W Bielefeld odegrano dramat 24-letniego Fritza Broegera „Józef w Chicago”, osnuty na spekulacjach zbożowych giełdy amerykańskiej. W Wuerzburgu wystawiono sztukę ludową pt. „Kasper zagłada do raju” przez J. W. Lutz. W Bremie odegrano A. A. Zinna „Ucieczkę przed bogactwem”.

NAUKA

Polacy ku czci Duńczyka. Na rok bieżący przypada stulecie ukazania się fundamentalnej pracy z zakresu prehistorji. Napisał ją Christian Joergensen Thomsen, Duńczyk z pochodzenia, wykładając system trzech następujących po sobie epok, mianowicie kamiennej, brązowej i żelaznej. System ten stał się fundamentem dalszych badań w dziedzinie prehistorji. Aby uczcić znakomitego Duńczyka, Polskie Towarzystwo Prehistoryczne poświęciło jego pamięci osobny zeszyt „Przeglądu Archeologicznego” liczący stron 220 z przeszło stu rycinami i tablicami. Wśród licznych prac, jakie na ten zeszyt się składają, należy wymienić, jako interesujące najszerzy ogół, prace o Biskupinie, w ujęciu prof. U. P. dr. Kostrzewskiego, prof. U. P. dr. Niezabitowskiego, dr. Br. Jaronia, jak również p. Witolda Stenzla. Bogate wydawnictwo otrzymują za darmo członkowie Polskiego Tow. Prehistorycznego, tak jak wogóle „Przegląd Archeologiczny”. (zar)

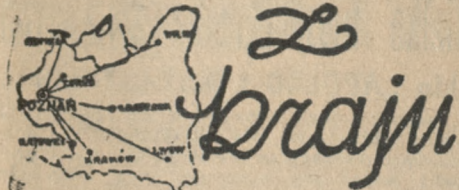
NA WARSZTACIE WIEDZY

TORUŃSKIE OBRADY NAUKOWE

Z Torunia donoszą nam (mm):

Wydział historyczno-archeologiczny Towarzystwa Naukowego w Toruniu odbył posiedzenie w piątek d. 18 bm. Ks. dr. Wład. Łęga omówił „Cmentarzisko ciałopalne w Chełmna z czasów narodzenia Chrystusa”, zaliczając je do kultury grobów jamowych. Zgodnie ze stanowiskiem prof. Uniwersytetu Poznańskiego dr. J. Kostrzewskiego, który kulturę tę wywodzi ze Śląska, należy w cmentarzysku dopatrywać się nowego dowodu słowiańskości Pomorza w czasach narodzenia Chrystusa. Prezes Towarzystwa Naukowego ks. prał. N. Mańkowski w drugim referacie zajął się „Symboliką rogów jelenich w kościołach polskich”. Zawieszanie rogów jelenich w kościołach wiąże się prawdopodobnie z kultem św. Huberta, patrona myśliwych.

Przedmiotem referatu p. H. Piskorskiej był „Dział kartograficzny w archiwum miasta Torunia”. Dodajmy, że dział ten swoje zorganizowanie i uporządkowanie zawdzięcza referentce, tyle zasłużonej kierownicze archiwum toruńskiego. Całość zespołu, zawierającego 841 (słowa: osiemset czterdzieści jeden) pozycyji katalogowych, przedstawia się bogato i wielostronnie pod względem swej warto-

Z ruchu narodowego

BUK. Miesięczne zebranie S. N. odbyło się z udziałem delegatów z Gniezna, którzy wygłosili bardzo interesujący referat o grożącym niebezpieczeństwie komunistycznym. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Hymnu Młodych”. (bm)

GĘBICE. Odbyło się zebranie S. N. w lokalu p. Sobierajskiego pod przewodnictwem prezesa Koła. Referat o Romanie Dmowskim odczytał kierownik placówki. — Na zebraniu S. N. w Wójcinie referat polityczny wygłosił referent z Mogilna. (lg.)

DAMASŁAWEK. Odbyło się tu zebranie S. N. Po załatwieniu ważnych spraw organizacyjnych zebranie zakończono odśpiewaniem „Hymnu Młodych”. (bd.)

KOSTRZYN. W sali p. Okarmy odbyło się zebranie S. N. Referat polityczny wygłosili referenci z Łodzi i Poznania. Obecnych na zebraniu było 60 osób. (sd.)

OBORNIKI. W sali strzelniczej odbyło się zebranie sprawozdawcze S. N. Sprawozdań poszczególnych sekcji wysłuchano z wielkim zainteresowaniem, poczem na wniosek komisji rewizyjnej udzielono kierownictwu absolutorium. W wyniku przeprowadzonych wyborów uzupełniających obecne kierownictwo tworzą pp.: Walenty Chudy — kierownik, Antoni Cyranek — I zast., Władysław Tietz — II zast., Wincenty Stuper — sekretarz i Marjan Siwek — zast. kier., oraz Józef Majchrzak — skarbnik. W skład kierownictwa sekcji żeńskiej wchodzi pp.: Wacława Kaźmierska — kierowniczka, Emilia Ulatowska — zast., Leokadja Wesołowska — sekr. i Thielówna — skarbniczka. Referentem organu, wybrano Leona Sadowskiego. Do komisji rewizyjnej wchodzi pp.: Edmund Dondajewski, Maksymilian Thiel i Bronisław Koszewski. Uzupełniono także sekcję samorządową, pracy społecznej, gospodarczą, propagandową i inne. W końcu przemawiali pp. Ulatowski, Dondajewski i Wilamowski. Obrady zakończono „Hymnem Młodych”. (St. O.)

OSTRÓW. W świetlicy Stronictwa Narodowego odbył się dwudniowy kurs dla kierowników organizacyjnych Str. Nar. Wszystkie placówki S. N. z powiatu były reprezentowane. (os)

Rocznica Powstania Wielkopolskiego

W dniu 27 grudnia 1936 roku o godzinie 12 w południe w sali kina „Słońce” odbędzie się

uroczysta akademja

ku uczczeniu 18 rocznicy wyzwolenia Wielkopolski w roku 1918-19, którą urządziła Towarzystwo Uczestników Powstania Wielkopolskiego roku 1918-19 im. Ignacego Paderewskiego stoł. m. Poznania.

Program:

1. Improvizacja organowa (odegra p. prof. Sauer). 2. Słowo wstępne wygłosi prezes Jan Koch. 3. „Gaude Mater Polonia” — Gorczyńskiego. 4. Hymn smartwchwałej Polski na cześć twórców i obrońców wolnej i niepodległej Polski — Chmielewskie-

go — odśpiewa męski chór Seraficki kościoła OO. Franciszkanów pod dyrekcją prof. J. Chmielewskiego, przy organach prof. Sauer. 5. Przemówienie ks. prałata J. Prądzyńskiego n. t. „Podstawy ideowe i moralne powstania wielkopolskiego”. 6. Narodzenie Pana — Chmielewskiego — akomp. organów i dzwonów. Boże Narodzenie — Nowowiejskiego — słowa Marji Paruszewskiej odśpiewa chór, akomp. org. 7. Deklamacja pani Aleksandry Rydlewskiej. 8. Pośpieszcie pastuszku — Flaska. 9. Bracia, patrzcie jeno! — Flaska, — odśpiewa chór z towarzyszeniem organów. 10. Na zakończenie wspólny śpiew „Boże coś Polskę” z towarzyszeniem organów.

Przeciw bierności

W Waszyngtonie odbyły się obrady episkopatu Stanów Zjednoczonych, w których wzięło udział 3 kardynałów, 11 arcybiskupów i 75 biskupów. Głównym celem konferencji był wybór nowej rady, w skład której wchodzi członkowie episkopatu, dla wielkiej organizacji katolickiej „Catholic National Welfare Conference”, będącej, jak wiadomo, pod specjalną opieką biskupów.

Episkopat amerykański zajął się także sprawą propagandy komunistycznej w Stanach Zjednoczonych i na całym świecie, m. in. w Hiszpanji, gdzie Komintern zbiera obecnie krwawe żniwo. Biskupi zajęli się wielkim konfliktem między dwoma kracicowo różnymi poglądami filozoficznymi do-

ny. W walce o program Polski Narodowej nie szczędzi Stronictwo Narodowe wysiłków i nie cofa się przed żadną ofiarą. Przeświadczeniem, że ostateczne zwycięstwo przypadnie w udziale Stronictwu Narodowemu i idei narodowej, zakończył mowa swe wywody, słuchane z głębokim zainteresowaniem i nagrodzone rzesistemi oklaskami.

W dyskusji nad przemówieniem red. Czapiewskiego przemawiał przewodniczący zebrania, kierownik koła p. Leśniczak. W komunikatach podano do wiadomości, iż w drugie święto Bożego Narodzenia odbędzie się gwiazdka dla członków S. N. i ich rodzin. Odśpiewaniem „Hymnu Młodych” zakończono zebranie. (os)

Zebranie S. N. w Ostrowie

Ostrów. W sali „Polonii” odbyło się zebranie zamknięte dla członków miejscowego koła Stronictwa Narodowego. Mimo okresu przedświątecznego, sala wypełniła się po brzegi. Przemawiał red. Czapiewski z Poznania, który w dwugodzinnym przemówieniu scharakteryzował ostatnie wypadki w Polsce, długo zatrzymując się na odwołaniu wyborów do rady miejskiej w Poznaniu. Następnie mowca wskazał na zasady narodowej sprawiedliwości społecznej w zakresie życia publicznego, gospodarczego i moralnego narodu i podkreślił, że interes Polski wymaga zupełnego unieszkodliwienia pod każdym względem Żydów i socjal-komu-

NA GWIAZDKĘ

PHILIPS 695

NAJWYŻSZEJ KLASY SUPERHETERODYNA

- ciche strojenie ● optyczne strojenie
- autokompensacja akustyczna
- szybkobieżne i mikrostrojenie

DEMONSTRACJE I SPRZEDAŻ RATALNA W FIRMIE:

GRIMM i KAMIENSKI

Poznań, 27 Grudnia 14.

PAKOŚĆ. Odbyło się tu zebranie, a zarazem lustracja koła S. N. przez zarząd wojewódzki. Na zebranie przybyli referent organizacyjny z Poznania oraz z Mogilna, którzy wygłosili przemówienia. Po złożeniu przez referentów życzeń świątecznych i noworocznych oraz odśpiewaniu „Hymnu Młodych” zebranie zakończono. (p.)

POWIDZ. Odbyło się tu zebranie S. N. Na wniosek referatu organizacyjnego uchwalono zamówić mszę św. za duszę poległych działaczy narodowych oraz urządzić uroczyste zebranie ku czci poległych narodowców. Następnie omawiano sprawy organizacyjne oraz wzywano do czynnej współpracy narodowego i katolickiego społeczeństwa ze Stronictwem Narodowym. (pz)

KOMUNIKAT ORBISU.

4-dniowa wyc. pod hasłem „Sylwester w Zakopanem od 29/XII — 3/I. 37

11-dniowa wyc. z pobytom ryczałtowo w Zakopanem od 29/XII — 10/I. 37

9-dniowa wyc. na narty w góry do Zakopanego od 2 — 10/I. 37.

Oprócz wycieczek i kursów narciarskich Orbis organizuje tanie pobyty ryczałtowe w Zakopanem, Zwardoniu, w Wiśle-Krynicy, Sławsku i w schroniskach górskich.

Korzystajcie z bezpłatnych prospektów.

Informacje: Polskie Biuro Podróżi ORBIS. Pl. Wolności 9, tel. 52-18.

ng 22 014

RAWICZ. Walne zebranie rawickiego koła S. N. odbyło się przy bardzo licznych udziałach członków. Zebranie zajął kierownik koła, poczem przewodnictwo objął kierownik powiatowy Ustępujący zarząd zdał sprawozdanie ze swej działalności. Z sprawozdań wynika, że Stronictwo Narodowe tak w mieście, jak i w powiecie stale się rozwija. Komisja rewizyjna znalazła wszelkie kwity i książki w porządku, wobec czego udzielono pokwitowania. W skład nowego zarządu wchodzi pp.: Józef Kaczmarek — kierownik, Antoni Mądry — zast. kier., Szczotka — sekr., Łakomeczykówna — zast., St. Bartkowiak — skarbn., Jarosz i Pospiech — komisja rewizyjna. W celu urzędzenia gwiazdki dla biednych dzieci członków S. N. utworzono osobny komitet, który się tą sprawą zajmie. Apellem do zebranych, by dążyli do urzeczywistnienia programu narodowego po myśli naszego wodza, Romana Dmowskiego, zakończył kierownik zebranie, poczem odśpiewano „Boże coś Polskę”. (rs.)

ROGOŹNO. Odbyło się tu plenarne zebranie S. N. na którym wygłoszono referat p. t. „Społeczeństwo a Stronictwo Narodowe”. Na zakończenie podano termin zebrania sprawozdawczego oraz zawiadomiono, że urządzony zostanie oplatek. (rf)

RZYCZYWÓL. Odbyło się tutaj zgromadzenie publiczne pod hasłem „Walka S. N. z żydo-komuną”. Sala p. Kaczorowej wypełniła się po brzegi. Referat wygłosił referent zarządu okręgowego z Poznania oraz prezes powiatowy „Hymnem Młodych” oraz okrzykami na cześć Romana Dmowskiego, Polski Narodowej oraz jej armji zakończono zebranie. — W Sierakówku odbyło się zebranie S. N., przy udziale 100 członków. Referat programowy wygłosił prezes powiatowy, a polityczny referent organizacyjny. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Hymnu Młodych”. (rj)

SWARZĘDZ. W sali strzelniczej Bractwa Kurkowego odbyło się zebranie S. N. Referat, obrazujący pracę Obozu Narodowego oraz walkę z żydo-komuną, wygłosił robotnik i radny narodowej Łodzi, p. Antoni Belka. Prelegenta nagrodzono burzą oklasków. (sd)

SZUBIN. Odbyło się tu zebranie S. N. koła Szubin. Referat wygłosił p. Szybowicz. Po omówieniu ważnych spraw wybrano delegatów na kurs do Znina. Odśpiewaniem „Hymnu Młodych” zakończono zebranie. (ks.)

SREM. Zebranie koła S. Nar. odbyło się w sali Hotelu Centralnego przy udziale 150 członków. Zebranie zajął prezes powiatowy, poświęcając kilka słów zmarłemu niedawno członkowi S. N. śp. Franciszkowi Włodarczakowi, którego pamięć zebrani uczcili przez powstanie. Z kolei delegat zarządu okręgowego wygłosił obszerny referat, przedstawiając rozwój idei narodowej, a szczególnie ostatnie 10 lecie Mówcy narodzone żywiołowej oklaskami. — W publicznym zebraniu S. N. w Dolsku wzięła udział wielka liczba członków i sympatyków ruchu narodowego. Ciekawe referaty wygłosili prelegenci zamieszli, nagrodzeni oklaskami. Podkreślono, że idea narodowa w obwodzie dolskim z dniem każdym coraz bardziej się rozwija i nabiera na sile. (su)

UJŚCIE. Walne zebranie Stronictwa Narodowego odbyło się w sali p. Mazurkiewiczowej. Po udzieleniu pokwitowania ustępującemu zarządowi, wybrano nowy zarząd w składzie pp.: Zoch — prezes, członkowie zarządu — Koźma, Suszycki, Witkowski M. i Odor Wł., kierowniczka sekcji żeńskiej p. Kowalska. (uk)

WOLSTYZN. W Kaszchorze koło Stron. Narod. obchodzono uroczystość poświęcenia proporca. Po nabożeństwie, które odbyło się w kościele paraf., urządzono uroczyste zebranie na sali p. Markwitza. Do zebranych w liczbie około 250 osób przemówił ref. org. z Wolsztyna. Zebranie upiększono deklamacjami i śpiewem chóru kościelnego. (wo)

WĄGROWIEC. Wielkie zebranie S. N. odbyło się w sali p. Wierzejewskiej. Zebraniu przewodniczył kierownik miejscowego koła. Referat o istocie antagonizmu polsko-żydowskiego i o roli masonerii w polityce światowej wygłosił p. Wł. Pacholczyk z Opoczna. Mówcę nagrodzono rzesistemi oklaskami. Okrzykami na cześć Wielkiej Polski i Romana Dmowskiego zakończono zebranie. (wł)

ZDUNY. W Perzycach odbyło się zebranie poświęcone pamięci poległych narodowców. Po omówieniu spraw organizacyjnych S. N. w lokalu p. Eljasa. Referat p. nych zakończono zebraniem odśpiewaniem „Hymnu Młodych”. (zs)

KLANIAĆ SIĘ — CZY SALUOWAĆ?

Organizacja niższych funkcjonariuszów państwowych użaliła się swego czasu u władz centralnych na żądanie, stawiane przez ich przełożonych wożnym sądowym, ażeby zamiast klania się salutowali ich na sposób wojskowy. W związku z tem obecnie przez ministerstwo sprawiedliwości został wydany okólnik wyjaśniający, że woźni sądowi obowiązani są do oddawania swoim przełożonym ukłonu przez zdejmowanie czapki, a nie przez salutowanie.

CAŁA KOLONJA MIESZKANIOWA WYSTAWIONA NA SPRZEDAŻ

Bank Gospodarstwa Krajowego stał się właścicielem całego szeregu nieruchomości w stolicy na mocy tego, że udzielane na nie pożyczki nie były spłacane. Obecnie B. G. K. wystawia objekty te na sprzedaż z wolnej ręki. Wśród nich, jak donoszą, znajduje się także cała kolonja mieszkaniowa na Bielanych, składająca się z blisko 120 mieszkań.

ROZBUDOWA MAGISTRALI ŚLĄSKIEJ

Z wiosną 1937 r. ma być rozpoczęta budowa drugiego toru magistrali Górny Śląsk — Gdynia. Podtorze zostanie wykonane w przeciągu 6 — 7 miesięcy, poczem nastąpi układanie szyn.

W związku z tem przemysł hutniczy spodziewa się, że już w lipcu 1937 r. otrzyma zamówienie na szyny z dostawą na jesieni. Zamówienie to wyniosłoby 30 tysięcy tonn szyn, wartości 7 — 8 milionów złotych.

WSTRZYMANIE PRACY W PRZEMYSŁE ŁÓDZKIM

Niektóre przedsiębiorstwa fabryczne w Łodzi, korzystając z okresu świątecznego, przerywają pracę na przeciąg dwóch tygodni. Skutkiem tego około 12 tysięcy robotników będzie skazanych na przymusową bezczynność. W innych zaś przedsiębiorstwach przerwa potrwa tydzień, a objętych nią będzie ponad 50 tys. robotników.

INSTALACJA NOWYCH PRAŁATÓW I KANONIKÓW W ŁODZI

Po śmierci śp. księży prałatów Wyrzykowskiego i Siennickiego, na wakujące miejsca na wniosek J. E. ks. biskupa Jasińskiego Stolica Apostolska zamianowała prałatem scholastykiem ks. kan. Edmunda Szczepańskiego i prałatem kustoszem ks. Wincentego Harasimowicza. J. E. ks. biskup mianował kanonikami katedralnymi ks. prał. St. Mireckiego, proboszcza parafji Najśw. Serca Jezusowego w Łodzi i ks. prał. Jana Cesarza, proboszcza i dziekana w Zgierz.

W dniu 17 bm. po przysiędze złożonej przed J. E. ks. biskupem Jasińskim nastąpiła instalacja nowych księży prałatów i kanoników oraz posunięcie się dawnych kanoników o dwa stopnie wyżej. Instalacji dokonał dziekan kapituły J. E. ks. biskup Tomczak. (KAP)

PROCES O INTERPELACJĘ ANTYKOMUNISTYCZNĄ

Przed sądem grodzkim w Inowrocławiu toczył się ciekawy proces z oskarżenia publicznego przeciwko dwóm radnym miejskim z Klubu Narodowego pp. kupcowi Jurkowskemu i red. Przybylskiemu, oraz przeciwko odpowiedzialnemu redaktorowi „Dziennika Kujawskiego” p. Filipiakowi o znieważenie władzy bezpieczeństwa publicznego.

Pod koniec października oskarżeni radni wnieśli interpelację w radzie miejskiej, w sprawie ujawniającej się na terenie miasta agitacji komunistycznej, wnoszonej z zewnątrz. Były w niej zawarte także niektóre wzyroty pod adresem władz miejscowych, jakoby nie dosyć energicznie zwalczały objawy komunistyczne. Interpelacja ta była odczytana i poddana pod dyskusję za wyjątkiem ustępu, odnoszącego się do władz. W sprawozdaniu swem „Dziennik Kujawski”, podał ją do wiadomości publicznej.

Proces wywołał w miejscowej opinii niemałe poruszenie. Świadczyło o tem także i to, że z wyjątkiem dwóch, wszyscy pozostali adwokaci miejscowi podjęli się bezinteresownie obrony oskarżonych, wypowiadając się w sposób zdecydowany za wolnością słowa przedstawicieli społeczeństwa w radzie miejskiej.

Sąd po krótkiej naradzie wydał wyrok uniewinniający w odniesieniu do dwóch radnych miejskich pp. Jurkowskiego i Przybylskiego, a red. odpow. p. Filipiaka skazał na miesiąc aresztu z zawieszeniem wykonania kary na dwa lata.

ZAMALOWALI SKLEPY ŻYDOWSKIE W WILNIE

Jednej z ubiegłych nocy zamalowano w Wilnie przy ul. Wielka Pohulanka czarną i żółtą farbą prawie wszystkie firmy sklepów żydowskich. Ponadto w tej samej dzielnicy na ścianach domów umieszczone napisy, wzywające do niekupowania u Żydów.

„Mój Przyjaciel“

Mija właśnie rok od chwili powstania naszego bezpłatnego dodatku tygodniowego dla dzieci. W tym pierwszym roku zdobył on sobie trwałe miejsce w sercach naszych Kochaniąt. Dzieci naszych Czytelników przyglęły do niego jako do najlepszego swego przyjaciela. Nietylko dzieci, bo i dorośli i rodzice chętnie odświeżają się przy lekturze „Mego Przyjaciela“, czego dowodzą rozliczne przypiski na listach Kochaniąt do redakcji. Słowem — miło nam to stwierdzić, — że „Mój Przyjaciel“ stał się już konieczną, nieodzowną, niezbędną, żywą częścią naszego pisma, wszędzie radośnie czytana.

Pragnąc tę pierwszą rocznicę „Mego Przyjaciela“ upamiętnić, wydamy najbliższy numer gwiazdkowy w rozmiarach powiększonych do podwójnej objętości. Numer świąteczny będzie zawierał więc nie 8, ale 16 stron, ozdobionych licznymi rysunkami.

Świąteczny numer „Mego Przyjaciela“ dodany do **środowego wydania porannego „Kurjera Poznańskiego“**.

W tymże też numerze „M. P.“ znajdą Czytelnicy mali i dorośli **pokwitowa-**

wanie dotychczas nadesłanych darów na gwiazdkę dzieci „Mego Przyjaciela“ dla dzieci najbardziej potrzebujących bezdom-

nych i bezrobotnych, umieszczonych w barakach na Dębcu. Przyczem „Wujek — Czesio“ apeluje w dalszym ciągu do dobrych serc swoich Przyjaciół o dary dla tych 170 maleństw, wśród których biednych najbardziej potrzebujących.

Już w nastroju wigilijnym: Londyński chór chłopców ćwiczy pieśni na uroczystość Bożego Narodzenia w jednym z kościołów londyńskich.

Gdzie spędzisz wakacje zimowe

Każdy pracujący człowiek myśli o tem, gdzieby spędzić wakacje zimowe. Nietrudno mu wobec wzmoczonego ruchu turystycznego wybrać odpowiednie miejsce wypoczynku. Gorzej przedstawia się sprawa wakacyj zimowych dzieci. Niejedni rodzice głowią się nad tem, gdzieby ich dzieci mogły najlepiej i najtaniej zaczerpnąć zdrowia, nowych sił, energii ochoty i radości do dalszej nauki.

Niedaleko Poznania w pięknie położonej Kobylnicy na brzegu lasu znajduje się Zakład „Stelli“, Tow. Kolonij Wakacyjnych i Stacyj Sanitarnych, gdzie odbędą się kolonie zimowe dla chłopców w wieku od 7—14 lat. Nadzycząj korzystnie warunki do uprawiania sportów zimowych — saneczkarstwa, ślizgawki itd.

Kolonie rozpoczynają się w dniu 28 grudnia i będą trwały do dnia 10 stycznia 37. Koszta całkowitego utrzymania wynoszą 25 zł. Ze względu na ograniczoną ilość miejsc uprasza się o szybkie zgłoszenia. Wszelkich bliższych informacji udziela biuro „Stella“ — Św. Marcin 8. tel. 36-34.

Mądry pies.

— Ladny pies! Czy mądry?
— Nadzwyczajnie! Wczoraj przystanąłem na ulicy i pytam go: „Fifi, czyśmy coś zapomnieli?”
— No i co, pobiegł do domu?
— Nie, usiadł na chodniku, zaczął się drapać za uchem i myślał nad tem, „co by to mogło być.“
(Le Rire)

Meksyk romantyki bandyckiej

W r. 1911 zaczęto mówić głośno w Meksyku o Emiljanie Zapata. Młody, trzydziestoletni Zapata, stanął na czele konnego oddziału Indian i podniósł sztandar buntu przeciw ówczesnemu prezydentowi — dyktatorowi Meksyku, gen Porfirio Diaz. Gdzie pojawił się Zapata ze swoimi, tam zostawały tylko zgłiszczą i trupy.

Kim był Zapata? Zdobył sobie sławę najchuchwalniejszego bandyty w całej Ameryce. Chępił się nadany mu przydomkiem „El Attila del Sur“ — Attyli Poludnia.

Ojciec Zapaty prowadził tryb życia spokojnego, zamożnego farmera w prowincji Morelos. Najstarszy syn jego wolał jednak obrać zawód bandyty, który w ówczesnym Meksyku nietylko był zajęciem intratnym, ale i połączeniem z pewnym rozgłosem, chwałą i popularnością. Pech towarzyszył mu jednak już na samym początku: przy pierwszym napadzie schwytyany został przez żandarmów. Miał do wyboru: albo wstąpić do wojska, albo — kula w łeb. Zapata zdecydował się na pierwsze.

Służył dziesięć lat w wojsku, dosłużył się nawet rangi sierżanta, chociaż był analfabeta, nie umiał czytać ani pisać. W roku 1910 na skutek dekretu amnestyjnego został zwolniony z przymusowej służby. Wrócił w strony ojczyzny i znowu zajął się rzemiosłem bandyckim. Teraz przystąpił jednak mądrzej i ostrożniej „do pracy“. Zgromadził w farmie ojcowiskiej do tysiąca karabinów, moc amunicji, wystarał się o pieniądze. Mając to wszystko pod ręką, przy-

stąpił do werbowania amatorów przygód. W krótkim czasie zgromadził do tysiąca zabijaków gotowych na wszystko.

Teraz przystąpił Emiljano do akcji, ażeby zjednać sobie ludność tubyleczą, indyjską, ogłosił „program“, który miał polegać na wypędzeniu z Meksyku białych, i utworzeniu państwa rządzonego przez Indian, jako autochtonów tego kraju. Tem hasłem zjednał sobie istotnie Zapata sympatię i pomoc Indian, budząc jednocześnie strach nienawidzi w białych. Indianie wyszukiwani niemiłosiernie przez rząd Diaza z jednej strony, przez różne przedsiębiorstwa i koncesjonariuszy zagranicznych z drugiej, poszli ławą za Zapata i pomagali mu czynnie w jego rajdach. Siły Emiljano rosły z dnia na dzień, wszyscy awanturnicy, rozbójnicy, rycerze noża i rewolweru garnęli się do Zapaty. W końcu rozporządzał on armią do 20.000 zbrojnych desperados i był faktycznym władcą jednej trzeciej Meksyku, panem życia i śmierci czterech milionów ludzi.

Wynił się wreszcie Zapacie sen jego młodości: posiadał taką władzę, że w ciągu kilku lat trząsał rządem, zmieniał ministrow i gabinety jak chciał. Trzykrotnie znajdowała się stolica Meksyku w rękach band Zapaty, kilku ministrów z pośród jego przyjaciół zasiadało w rządzie. Zapata łupił nielitościwie kraj, on i jego armja wyrządzili szkody, oceniane na zgorą czterech miliardów dolarów.

Życie i działalność Zapaty obfitowały w niezwykle przygody, w wydarzenia świadczące zarówno o okrucieństwie, przebiegłości, odwadze osobistej i pewnej wielkoduszności. W charakterze tego człowieka dały sobie rendez-vous wszystkie cechy, które przy innej proporcji i w innych warunkach mogłyby być syntezą charakteru i mentalności wielkiego wodza lub męża stanu. Zapata miał w kraju legjony zagorzałych zwolenników i zapamiętałych wrogów. Jedni go ubóstwiali, drudzy — nienawidzili.

Zgubiła Emiljano Zapata nieokielznana niczem zmysłowość i pociąg do przepychu. Ołbrzymie sumy wydawał na ucztę, prezenty; sześćdziesiąt dwa razy „żenił“ się Emiljano, ale jedyną jego legalną żoną była młoda, piękna Indjanka, która została mu wierna do końca niezwyklej kariery. Ona też pochowała zwłoki Emiljano w niedostępnej i nieznannej nikomu kryjówce skalnej, gdy wreszcie dosięgła go kula wroga. Nie wydała tajemnicy mimo groźby i próby. O Zapacie i o jego czynach krąży do dziś dnia legenda wśród ludu. P. R.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś we wtorek melodyjna, wspaniale wystawiona operetka „Kwiat Hawaju“, w świetnym wykonaniu pp.: M. Gabrielli, J. Fontanówny, Z. Grabowskiej, K. Dembowskiej, B. Horskiego, J. Sendeckiego, R. Cirina, St. Winczewskiego, A. Warchałewskiego i in. Kier. muz. kapelm. W. Buchwald, reż. B. Horski.

W środę 23 i czwartek 24 bm. teatr nieczynny.

W piątek 25 bm. o godz. 20 piękna opera Wł. Zelenieckiego „Goplana“, w doskonałej obsadzie.

W sobotę dnia 26 bm. o godz. 15 „Rose-Marie“, która ilością przedstawień pobita

Wielka Niespodzianka Świąteczna

kin „APOLLO i METROPOLIS“

Pragnąc zabawić i rozweselić WSZYSTKICH — kina „APOLLO i METROPOLIS“ zapowiadają dwie rewelacyjne premiery, które jako programy świąteczne stanowiąc będą niebywałą atrakcją.

W kinie „APOLLO“

ukáže się rekordowa polska komedia p. t. „BOLEK i LOLEK“ z znakomitymi komikami ADOLFEM DYMSZĄ, ANTONIM FERTNEREM, MICHAŁEM ZNICZEM, JANINA WILCZĄ, ALINA ŻELISKĄ, WŁADYŚŁAWEM GRABOWSKIM oraz MARIĄ CHMURKOWSKĄ. W filmie tym ADOLF DYMSZA występuje w podwójnej roli. Z niezrównanym humorem, bezustannym dowcipem i szaloną werwą odtworzone typy „BOLKA i LOLKA“ przez naszego słynnego wesołka ADOLFA DYMSZĘ, wywołują prawdziwe burze wesołości.

W kinie „METROPOLIS“

ujrzymy znaną trzpiotkę ekranu ANNY ONDRE w szampańskiej żywiołowej komedii, a zarazem i w jej najlepszym dotychczasowym filmie p. t. „MŁODY HRABIA“. Film ten to prawdziwa karuzela dwugodzinnej zabawy i żarzącego śmiechu. Nawet najbardziej odporni widz, ulegnie na filmie tym SZALU WESOŁOŚCI.
ng 21 043

wszystkie rekordy.

W sobotę wieczorem kapitalna operetka „Kwiat Hawaju“.

W niedzielę 27 bm. w historyczną Rocznicę Powstania Wielkopolskiego odbędzie się uroczysta premiera doskonałej opery Romana Statkowskiego „Marja“, w wykonaniu czołowych artystów.

Z Teatru Polskiego

Dziś znakomita komedia Fr. Molnara „Wielka miłość“. Świetna ta komedia cieszy się nadzwyczajnym powodzeniem, a publiczność, która stale wypełnia teatr po brzegi, bawi się doskonale, nagradzając sztukę jak i wykonawców burzą oklasków. Jutro wraca na afisz doskonała komedia muzyczna „Podwójna buchalterja“.

W czwartek, w wigilię Bożego Narodzenia, teatr zamknięty.

Z Teatru Nowego

Dziś we wtorek i jutro w środę dwa ostatnie przedstawienia przed świętami Bożego Narodzenia. Graną będzie niesłabnącym powodzeniem ciesząca się komedia Jastrzębca-Zalewskiego „Serca za drutem kolczastym“, w brawurowym wykonaniu pań: Zaklickiej i Koreckiej, oraz panów: Dowmunta, Jaronia, Przysiańskiego i Smoczyńskiego.

Początek o godz. 8.10.

Teatrzyk „Kuku“

w Pałacu Działyńskich

W drugie święto Bożego Narodzenia rozpoczyna stały teatrzyk kukielek swoją działalność w Pałacu Działyńskich, wystawiając przepiękne „Jasienka“ w trzech odsłonach, urozmaicone aktualnymi intermedjami piona Stefana Drewnia i prof. Henryka Szczerbowski. Efektowne dekoracje i kukielki według projektu prof. Władysława Roguskiego złożą się na barwne widowisko, podczas którego rozbrzmiewać będą nasze piękne kolendy, śpiewane przez specjalnie zaangażowane siły śpiewacze. Teksty, pełne dowcipu i satyry, wygłoszą artyści scen poznańskich, odbywający codziennie próby pod reżyserją Stanisława Fiszer. Początek przedstawień w dni świąteczne o godz. 3.30 i 5.30, a w dni powszednie o godz. 4. Bilety od 25 groszy do 1 zł nabywać można wcześniej w firmie Szrejbrovski, przy ul. Pierackiego.

WIECZÓR 3 GWIAZD

Loda Halama - Aleksander Zabczyński
Romuald Gierasieński

W najbliższych dniach oczekuje mia-
sto nasze wielką artystyczną atrakcją!

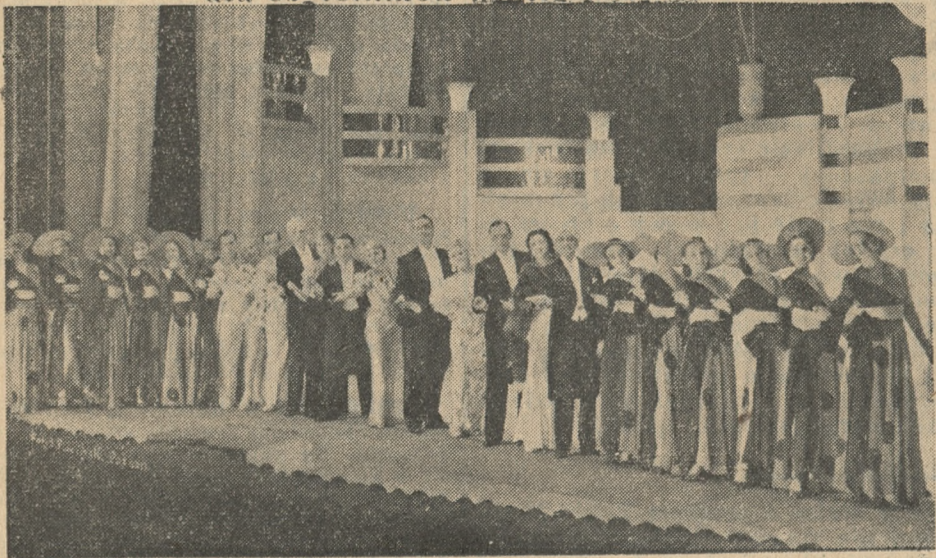
Oto w **sobotę, dnia 26-go grudnia o godzinie 11 wieczór** odbędzie się w kinoteatrze „Słońce“ jedyny wielki, atrakcyjny **Wieczór 3 gwiazd**. Udział przyjmą: **LODA HALAMA**, najslawniejsza polska tancerka i głośna gwiazda filmowa, **ALEKSANDER ZABCZYŃSKI**, najznakomitszy i najpopularniejszy piosenkarz polski i amant filmowy, oraz **ROMUALD GIERASIEŃSKI**, najznakomitszy humorysta polski, król wesołości, który rozweseli wszystkich do łez. **Znakomici artyści warszawscy wykonają wspaniały program, obejmujący szereg nowości repertuarowych tańca, piosenki i humoru.** Zarówno nazwiska znakomitych artystów, jak też i wspaniały program, są najlepszą rekomcją, że **sobotni Wieczór w „Słońcu“** należeć będzie do najlepszych i najwięcej udanych wieczorów artystycznych, jakie odbyły się w naszym mieście!

Ze względu na olbrzymie zainteresowanie **sobotnim Wieczorem znakomitych artystów w „Słońcu“** — uprasza się o **wcześniej zakupywanie biletów, które po cenach b. przystępnych od 1—4 zł są do nabycia wcześniej w składzie cygar p. Szrejbrovskiego, ul. Pierackiego 20 — tel. 56-38.**

p 14 959

Dziś „Kwiat Hawaju“

dla Czytelników naszego pisma

Na wtorek, dnia 22 grudnia, udało się „Kurjerowi Poznańskiemu“ uzyskać dla swych Czytelników 50 proc. zniżkę na piękną operetkę „Kwiat Hawaju“, która na scenie Teatru Wielkiego cieszy się niezwykłym powodzeniem. Wszyscy niewątpliwie skorzystają z rzadkiej okazji i pośpieszą podziwiać to barwne widowisko i oklaskować świetnych wykonawców pp.: M. Gabrielli, J. Fontanównę, Z. Grabowską, R. Petera, K. Dembowskiego, B. Horskiego, J. Sendeckiego, St. Winczewskiego, R. Cirina, A. Warchałewskiego i in., wspaniałą oprawę dekoracyjną i kostjumową Z. Szpingiera,

oraz liczne efektowne tańce, układu M. Statkiewicza, w wykonaniu primaballeriny Z. Grabowskiej, W. Bończy i całego baletu. Kierownictwo muzyczne kapelm. W. Buchwald, reżyser B. Horski.

A więc pamiętajmy dziś, we wtorek, wieczorem o godz. 20 idziemy wszyscy do Teatru Wielkiego na „KWIAT HAWAJU“

Teatr Wielki	50% zniżki dla Czytelników naszego pisma na „Kwiat Hawaju“ o 20 godz. 22 grudnia 1936.
---------------------	--

PRZECIWI PIERZCHNIĘCIU I ŁUSZCZENIU RAK **KREM PRAŁATOW** PERFECTUM

SPORT

Automobilizm

Automobilklub Wielkopolski projektu je wycieczkę do Niemiec w czasie od 27. 2. do 5. 3. 1937 r. (Wystawa samochodowa w Berlinie i Targi Lipskie w Lipsku).

W wycieczce mogą brać udział również i nie członkowie A. W. Ze względu na określoną ilość samochodów i uczestników, zarząd A. W. prosi o wcześniejsze zgłaszanie uczestnictwa w wycieczce z podaniem, czy dany uczestnik ma zamiar brać udział własnym samochodem, czy też reflektuje tylko na miejsce w samochodzie.

Zgłoszenia przyjmuje i udziela wyjaśnień sekretariat Klubu przy ul. Ratajczaka 15, tel. 36-69. (kom.)

Narciarstwo

Trener norweski Harald Sandvick przybędzie do Polski definitywnie w poniedziałek 28 b. m.

Po otrzymaniu instrukcji w Krakowie, w zarządzie P. Z. N., uda się Sandvick do Zakopanego, gdzie będzie pracował w ośrodku treningowym. Plan jego pracy obejmuje nadto kilkudniowe wyjazdy do obozów treningowych na Śląsku i w okręgu lwowskim.

Pięściarstwo

Warta — K. S. Szamoty 9:7. W Szamotach rozegrano zawody towarzyskie pomiędzy Wartą poznańską i Szamotulskim K. S. Wynik w poszczególnych wagach był następujący: waga papierowa — zwycięża Sobkowiak II (W) na punkty Woźniaka (Sz.); w wadze muszej — Rybski (W) pokonał Kruzonę (Sz); w koguciej — Furmanek zremisował z Majchrakiem (Sz); w piórkowej — Wojnowski (W.) uległ na punkty dobrze zapowiadającemu się Figlarzowi Tad. (Sz). W najlżejszej wadze, w wadze lekkiej Zganiński (Sz) pokonał na punkty Sipińskiego (W). W półśredniej Jarczyński (W) z trudem uporał się z bardzo twardym Soltysakiem (Sz.), wygrywając na punkty. Sędziował w ringu i na punkty p. Zapłotka z Poznania. Sala była wypełniona szalenie publicznością. (sc.)

Różne

Wręczenie nagrody dziennikarskiej za 1936 r. prof. Rudolfowi Wackowi ze Lwowa odbyło się w sobotę w Warszawie, w obecności licznie zebranych dziennikarzy. Wręczenia dyplomu dokonał dyrektor P. U. W. F. i P. W. gen. Olszyna-Wilczyński.

Najlepszym atletem świata za rok 1936 został uznany, przez głosowanie 67 dziennikarzy amerykańskich, murzyn Jesse Owens; dystansując baseballistę Hubbella i pięściarza Schmelinga na dalsze miejsca. U pań kolejność ustalona została następująco: 1) Helen Stephens (l. atletyka), 2) Marble (tenis), 3) Barton (golf), 4) Helen Jacobs (tenis).

Zarząd Związku Polskich Związków Sportowych postanowił postawić na pierw-

szem miejscu do wielkiej honorowej nagrody sportowej kandydaturę mistrzyni świata w łucznictwie Kurkowskiej-Spychajowej. Na drugim miejscu zarząd Z. Z. stawia Wajsohnę, a dopiero na trzecim Jędrzejowską. Przed głosowaniem zarząd Z. Z. postawi wniosek o nieprzyznanie nikomu wielkiej honorowej nagrody sportowej w roku bieżącym, gdyż zdaniem Z. Z. nikt w Polsce nie osiągnął wyniku, kwalifikującego się do tej nagrody. Gdyby jednak wniosek Z. Z. został odrzucony, Z. Z. głosować będzie za Kurkowską-Spychajową. (PAT)

„Międzyszkolny Klub Sportowy“ komunikuje, że treningi (po przerwie świątecznej) odbywać się będą od dnia 29 bm. w terminach normalnych, z wyjątkiem sekcji gier sportowych, które treningi zaczną się 12 stycznia. (kom)

Bogaty plon pracy T. C. L.

Kto bliżej obserwuje pracę Towarzystwa Czytelni Ludowych, ten przyzna, że zasłużone to Stowarzyszenie realizuje w szybkim tempie zadania swej pracy społeczno-oświatowej. Pracę tę pojmuje rzetelnie i nie chodzi mu tylko o zyskanie większej ilości członków i składek, ale przede wszystkim o rozbudzenie potężnego ruchu społeczno-oświatowego, któryby objął nie tylko miasto, ale i wieś. Podniesieniu kultury wsi wielkopolskiej poświęciło też T. C. L. uwagę i pracę ostatnich dwóch miesięcy, a rezultat tego jest bardzo bogaty.

Urządzono 10 kursów przeszkalających przodowniczkę i przodowników z pośród ludności wiejskiej na pionierów ruchu T. C. L. tak w bibliotekach, jak i na innych placówkach oświatowych. Przeszkolono tak przeszło 250 osób rekrutujących się z szeregów wiejskiej młodzieży.

W pracy tej uwzględniono przede wszystkim zagrożone przez agitację niemiecką powiaty nadgraniczne i dlatego to kursy te odbyły się w powiatach: kępińskim, gostyńskim, krotoszyńskim, leszczyńskim, wolsztyńskim, nowotomyskim, międzychodzkiem i w wyrzyskim.

Z okazji ukończenia kursów odbywały się wszędzie tłumne wiece oświa-

Jeden z warszawskich salonów kosmetycznych pisze:

Z racji swojego zawodu uważana jestem przez swoje klientki i pacjentki za fachowego doradcę w sprawach wyboru środków kosmetycznych i mydeł toaletowych, co też niejednokrotnie wprowadzało mnie w pewne trudności. Od pewnego czasu zwróciłam uwagę na mydło toaletowe „Kremol“ i, zdumiona jego kosmetyczną wartością, dowiedziałam się, że jest to mydło produkcji krajowej. Wartość mydła „Kremol“ jako pierwszorzędnego środka pielęgnacji cery i odmładzania skóry należy szczególnie podkreślić ze względu na nieuzasadnione i przesadne przecenianie tego rodzaju wyrobów zagranicznych. (—)

zg 882

towe, które swą liczebnością dały niezbitą dowód, że w ruchu T. C. L. zwały się znów potężne masy ludności Wielkopolski, aby przez wielką i zgodną pracę oświatową podnieść kulturę naszego narodu i torować mu drogę do pomyślniejszego jutra.

Kurs przygotowawczy dla przewodników ruchu oświatowego TCL na wsi

W sobotę 19 bm. odbyło się w Czytelni TCL dla Młodzieży uroczyste zakończenie kursu przygotowawczego dla przodowników ruchu oświatowego TCL na wsi. Kurs ten trwał od 9 do 19 bm. Wykłady obejmowały trzy grupy zagadnień: Kultura wsi, TCL, a wieś, Wieś polska wobec współczesnych reformatorskich prądów społeczno-gospodarczych i Świetlica na wsi. W kursie wzięło udział 31 młodych chłopców — gospodarzy, pochodzących z różnych powiatów Wielkopolski. W imieniu kursistów przemówił na uroczystym zakończeniu gospodarz z chodzieskiego p. Parzyś, zapewniając, że kurs wyda bogate żniwo, bo uczestnicy idą z zapałem do pracy oświatowej w zwartych szeregach TCL. Po przemówieniu dzielił się z obecnymi gośćmi oplatkiem. Uroczyste zakończenie wywarło na wszystkich głębokie wrażenie.

Wszystkich głębokie wrażenie.

WIELE WYGRANYCH PADA w kolekturze Dzierżanowskiego, Głieszno, Chrobręgo 2

Tg 2085

37 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

CIĄGNIENIE TRZECIE

Stała dzienna wygrana 25 000 zł na nr. 152551.

50 000 zł na nr. 8430.

20 000 zł na nr. 33927.

Po 10 000 zł na n-ry: 4664 14719.

Po 5 000 zł na n-ry: 103306 105271 132283 178589 186345 191363.

Po 2 000 zł na n-ry: 17763 21780 66301 84303 137399 156326 181803.

Po 1 000 zł na n-ry: 26385 36485 48918 58534 72323 109546 154262.

Po 500 zł na n-ry: 6032 14039 23977 54734 58417 78176 131139 182271 133397 154022 173025 1779434 194578.

Po 400 zł na n-ry: 25902 32014 44083 53225

11170 79114 89363 99804 102052 102492 136091

160885 173607 178318.

Po 300 zł na n-ry: 16321 37673 51090 60417 65691 68761 81775 91062 93375 96982 111105 119243 145316 149597 151167 154344 175389 178262.

Po 250 zł na n-ry: 2194 9717 11698 12018 18518 26179 28296 46286 48099 53127 57933 59722 62577 69016 72028 97538 100325 114633 114914 114919 118518 123444 134855 138386 145363 147950 157530 176691 182448 186147 194671.

Po 200 zł na n-ry:

2405 901 3349 4202 5880 7959 8359 10071 151 270 390 919 11470 12313 95 13299 596 900 14019 430 15110 636 16344 17157 459 612 18018 374 652 19560 20612 21356 22094 257 97 850 23726 863 24239 589 25017 107 450 72 26044 27901 28526 637 765 29385 680 711 84 952 31984 32068 280 411 22 33294 990 35933 58 36521 736 37129 55 488 38249 361 39461 40555 703 973 76 41645 42237 404 43347 405 44233 45455 46019 47702 49397 50224 550 51126 283 432 52201 670 53445 639 64595 55437 979 56743 57293 59217 986 60048 301 734 62024 132 65 610 63538 64194 207 359 65141 271 66562 67350 68999 69250 499 70231 834 71203 754 909 72453 795 73044 543 99 699 74571.

77824 928 78855 450 79642 814 992 80220 793 81425 82395 711 33 83014 84356 756 85356 8797 812 88344 885 89133 90977 91519 93748 95078 207 305 96585 653 82 98341 465 99990 100385 522 101168 312 623 806 902 102597 727 103466 884 970 104389 813 105647 106624 777 107467 109310 110216 111699 112141 65 811 113455.

115170 117081 118435 37 119051 713 60 819 75 120140 367 715 966 121738 123330 124517 128509 772 130811 131578 132411 133120 697 134977 135333 447 136004 134 139690 140813 141470 549 142257 487 143117 666 144244 145129 654 72 146316 823 960 147320 576 856 151274 731.

152018 738 83 155314 452 157576 816 20 158600 159465 160666 161333 508 910 64 163492 609 164343 165419 959 166455 167088 185 168400 169065 377 407 864 171252 172520 173136 686 734 174637 175255 176412 948 178282 395 197722 180737 806 181186 395 422 63 182146 184057 340 48 524 185216 663 93 189308 64 515 187817 188642 190597 192501 194921.

Po 50 zł na n-ry:

70 126 88 961 95 1181 252 2477 618 3172 4790 814 5112 669 6054 455 543 813 7927 8323 46 749 9772 351 683 11397 12129 15018 17032 233 514 907 20404 966 21331 24906 27248 29060 88 617 30255 493 31712 32051 141 33597 34105 35626 75 36280 505 828 74 38123 871 994 39273 888 40161 506 41779 42915 43143 893 44186 45239 878 48221 441 516 49042 481 50443 98 556 799 52034 53116 547 54561 55014 66 442 520 790 56300 444 536 691 921 57500 868 904 59681 59405 60266 62598 831 68 63475 817 65973 66254 661 67190 969 68077 439 69120 70360 622 71408 814 73091 74704 75970.

76942 77495 78064 331 831 79562 80556 81221 451 631 82234 372 569 748 83168 433 819 84225 85419 902 80031 57 791 853 87536 98 751 88526 89440 9078 2963 91050 176 294 731 854 924 92237 93355 94177 95971 96858 98501 99330 837 100646 919 60 101050 102146 461 103148 436 558 104617 824 105924 106495 107848 63 108426 109067 129 408 110220 111890 112160 680.

114378 85 982 115126 472 541 116343 662 117336 118327 119468 120050 597 122013 425 528 650 774 123547 614 124221 125173 610 94 127080 425 505 835 927 128291 349 501 16 129177 130665 726 884 131515 22 674 92 840 63 134386 733 897 135780 136656 138677 871 139585 777 140265 471 141023 29 142864 80 144666 145112 381 585 737 147406 999 148278 514 19 600 92 149166 610 740 47 150043 235 151509.

152155 153368 154129 349 851 155056 80 807 157024 550 158029 417 48 159068 440 160463 797 824 161202 162077 183 164473 529 165534 828 993 166108 246 77 449 168156 294 169397 170755 171053 77 206 406 525 173477 94 715 988 175168 293 780 941 176033 690 941 178158 827 179032 181533 727 182069 127 601 786 818 909 183001 510 184161 185342 627 186561 187196 189351 84 474 818 192912 67 194858.

Dnia 20 grudnia 1936 r., o godzinie 18, zasnęła w Bogu, po długiej niemocy, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, siostra, teściowa i babcia, przeżywszy lat 74, 8. p.

z Czarnych

Rozalja Buchwaldowa

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 23 grudnia br. o godz. 14,30 po południu z kaplicy przedpogrzebowej, Wąły Jana III. Msza św. za spokój duszy drogiej Zmarłej odprawiona zostanie w czwartek, dnia 24. bm. o godz. 8 w kościele parafjalnym św. Wojciecha, o czym donosi Krewnym i Znajomym

w imieniu strapionej rodziny

Poznań, Al. Marcinkowskiego 3 m. 6. **Stanisław Cofta.**

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal”, ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Pg 9018-50, 334

Dnia 20 grudnia 1936 r., o godz. 16,30, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza i nigdy niezapomniana matka, 8. p.

z Genslerów

Maria Kaiserowa

przeżywszy lat 48. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 23. bm. o godz. 14,30 z domu żałoby, ul. Dębiecka 4, na cmentarz parafjalny. Msza św. na jutro o godz. 8 w kościele św. Trójcy.

W ciężkim smutku pogrążeni

zg 14960 **mąż z dziećmi.**

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 21 grudnia 1936 r. o godz. 16, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich cierpieniach, moja najdroższa żona, nasza ukochana siostra, bratowa i ciocia, 8. p.

Leona z Becharskich Bakowska

przeżywszy lat 61. Pogrzeb odbędzie się w piątek, 25 grudnia o godz. 15 z domu żałoby.

ng 22005 **W ciężkim smutku pogrążeni**

mąż z rodziną.

Krotoszyn, Jarocin, Poznań.

WINA

Czerwone lecznicze od 3.80 but.

NYKA & POSŁUSZNY

Poznań, Wrocławska 33/34 - Tel. 11-94

Pg 8906-47, 43

Dnia 20 grudnia 1936 r., zmarł członek Towarzystwa naszego, 8. p.

Maria Kaiser

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 23 grudnia rb. o godz. 14,30 z domu żałoby, ul. Dębiecka 4, na cmentarz par. św. Trójcy w Dębcu.

Tow. „Pielgrzym“ pod wezw. Matki Boskiej
Wypadek 430. **w Poznaniu.** zg 14 956/7

Erika pisze lżej, prędzej, ciszej, ładniej i wykonuje do 12 odbitek

SKORA i SKA-POZNAŃ
Al. Marcinkowskiego 23 - Telefon 18-47

SANKA

Kawa Sanka jest to kawa ziarnista o czystym, dobrym smaku. Nabyć ją można po cenie, którą każda oszczędna Pani Domu zwykła płacić za dobrą kawę. Smak i aromat zadowolą każdego amatora kawy. Kawa Sanka różni się jednakże od zwykłej

kawy ziarnistej: Kawa Sanka jest bezkofeinowa. Brak kofeiny oznacza całkowitą gwarancję nieszkodliwości. Kawa Sanka jest produktem firmy Kawa Hag. Kawę Sanka pozbawiono kofeiny tym samym sposobem co kawę Hag, wypróbowanym przez 30

lat. Gdy się źle sypia, gdy odczuwa się często przyspieszone bicie serca, gdy nerwy nieraz odmawiają posłuszeństwa, wówczas jest już pora rozpuścić picie bezkofeinowej kawy. Kawa Hag jest to szlachetny produkt nawet dla

największego smakosza. Kawa Sanka to bezkofeinowa kawa dla użytku domowego, odpowiednia dla wszystkich, których warunki obecne zmuszają do szczególnej oszczędności. Obydwa gatunki są bezkofeinowe, obydwie gwarantowane nieszkodliwe, obydwie chronią serce i nerwy.

Pg 7123-11.80

Z prawdziwą przyjemnością pije się

WINA ROTNICKIEGO

WINA dobre WINA rzetelne WINA niedrogie

M. Rotnicki

Poznań, Fr. Ratajczaka 36

Telefon 23-48 Cennik na życzenie.

Pg 8696-49.82

KAŻDY MĘCZYŻNA POWINIEN MIEĆ SCYZORYK

Kup „Mu” na gwiazdkę scyzoryk, a będzie Ci wdzięczny za pamięć!

WYROBY NOŻOWNICZE

po cenach niskich poleca

JAN DEIERLING

POZNAŃ, Szkolna 3

hurt tel. 35 18 35-43 detal

NAJDOSKONALSZA
w użyciu o nieograniczonej TRWAŁOŚCI

Gen. Przedstawicielstwo

Przygodzki, Hampel i Sko

Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21

Telefon 21-24

A. KOSZEWSKI

ST. RYNEK 61

poleca najlepsze gatunkowo

naczynia aluminiowe

ocynkowane

ocynowane

MASZYNKI DO MIĘSA

i inne artykuły gospodarstwa domowego

marki „Ideal”

Produkcji fabryki „Olkusz” w Olkuszu.

Pg 9012-52.13

DROPSY ANYŻOWE NA SEZON ZIMOWY

FABRYKA CUKROW St. Marecki, Poznań

nr 19 418/19 św. Wojciech 28.

„Iskra”
- baterje -
- anody -

A. PIECHOCKI, POZNAŃ

Pg 7 141 2

„Haftoplis”

wykonuje mierzki okretki, dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekaturowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciążanie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek, terminowo najtaniej.

Stary Rynek 6, tel. 28-10,

wejście Wiąnkowa.

Pg 8 766-51.105

List gończy

Sędzia Okręgowy Śledczy Sądu Okręgowego w Gnieźnie rozsyła list gończy za

Janem Ratajczakiem, synem Andrzeja i Józefy z d. Kozłowska, ur. 11 maja 1907 r. w Gnieźnie, robotnikiem, wyzn. rz. kat. zamiesz. ostatnio w Gnieźnie, ul. Trzemeszńska 59 b,

Rysopis: wzrost 170 do 175 cm., włosy blond, brwi łukowate blond, twarz pociągła o wystających kościach policzkowych, nos długi, usta i uszy średnie, bez zarostu. Szczególne znaki: brak kilku zębów przednich. Poszukiwany ubrany był ostatnio w granatową marynarkę, ciemnoszarą kurtkę, starą czapkę cyklistówkę i trzewiki czarne.

Poszukiwany podejrzany jest o występki z art. 163 kk. (rozruchy). Przeciwnie Ratajczakowi wydałem postanowienie o tymczasowym aresztowaniu z dnia 19 grudnia 1936 r.

Wzywa się każdego, kto zna miejsce pobytu podejrzanego Ratajczaka o zatrzymanie go i zawiadomienie najbliższej władzy sądowej lub policyjnej.

Gniezno, dnia 21 grudnia 1936 r. ng 21 366

Sędzia: M. Węclewicz.

Piękna książka
piękny upominek
na gwiazdkę

Polska
w krajobrazie i zabytkach

w pięknym druku rotograviurowym, Wydawnictwa Dzieł Ilustrowanych w Warszawie, dwa tomy w ozdobnej oprawie płóciennej, okazjynie za 50 zł sprzedają DRUKARNIA POLSKA, Poznań, św. Marcin 70.

Pierwszorządny skład
i odsprzedaż wyrobów tytoniowych, papieru i napojów alkoholowych, na jednej z najruchliwszych ulic w Poznaniu, od przeszło 20 lat w jednych rękach, dwa okna wystawne z powodu choroby do sprzedania. Do objęcia potrzebne ca. 10 tys. zł. Oferty poważnych reflektantów uprasza się Kurjer Poznański zg 14 958.

Praktyczne podarki Gwiazdkowe
Bańki gumowe do gorącej wody — Poduszki do ogrzewania elektrycznego — Pończochy na żyłki. Wielki wybór. Ceny niższe. dg 400.

Centrala Sanitarna
T. KORYTOWSKI
Poznań, Wodna 27.

Jeżeli prezent gwiazdkowy

To tylko z firmy

DOM SPORTOWY

Najlepsze tam łyżwy i narty
Nie mówię to na żarty
Bo nawet i ciepłe kozuski.
Żeby nie zmarzły nóżki i brzuski.

Największy wybór!
Najniższe ceny!

Dom Sportowy

św. Marcin 33
bliżej Garnarskiej
Ilustr. Katalogi wysyłamy bezpłatnie.
ng 21 295

Skład
kolonialny, dobrze zaprowadzony slicznym mieszkaniem, śródmieściu 1000.— okazjynie, dzierżawa wyjątkowo niska. Wędzikowski, Poznań, Piekary 11. zd 50 216

w roku 1935 NAJMODNIEJSZY TANIEC
w roku 1937 NAJMODNIEJSZE KOSMETYKI

perfumy, woda
kwiatoowa
puder, mydło

KARIOKA
CAZIMI

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395. z 21 025. d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. KAMIENICE
Parcele
w najlepszym położeniu Ostroga około 2.000 m² tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 131

Kamienicę
komfortowa wplata 90 000.— sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 50 261

Kupię
wille, wplata 20 000.—. Oferty właścicieli Kurjer Poznański zdg 50 432

3. LETNISKA I UZDROWISKA
Truskawiec.
Pensjonat dietetyczny - leczniczy Dra Proszowskiego - willa „Aida” - nowoczesny, komfortowo urządzonej. Ceny niskie. Sezon zimowy przez grudzień, syczeń, luty. ng 21 265

Wisła
willa „Gościówka” Zofii Dziobkówny poleca słoneczne pokoje z dobrym utrzymaniem. Ceny przystępne. Garaż. zdg 50 417

Rabka.
Pierwszorządny pensjonat „Opatrność” zupełnie odnowiony. Ceny niskie poleca M. Andraszowa. zdg 40 958

Święta nad Morzem.
Polski Pensjonat „Wanda” — Sopot, Ernststrasse 7, telefon Gdańsk 511-15. Cały rok otwarty Pokoje z pełnym utrzymaniem. Centralne ogrzewanie. Woda bieżąca ciepła i zimna w pokojach. Ceny umiarkowane. ng 21 211

4. OSOBISTE
Zaginione
indeksy nr. 16 964 unieważniamy. zdg 50 382

7. SPRZEDAŻE
Zabawki, lalki
wysprzedaj. Wózki lalczynie. — dziecięce tanio. wybór. Pierackiego 11. podwórze „Kredyt”. zdg 44 280

Płachty
nieprzemakalne impregnacja przeciwgnilna sprzedaje najtaniej. — Wejman Kościelna 17. zdg 39 132

Antyki
ceny gwiazdkowe Wielkie Garbary 20. Pg 8 971-53.318

Pinczerek
rasowy suczka 3 mies. Mickiewicza 15, m. 5. zdg 50 318

Futro
damskie czarne tanio. Patrona Jackowskiego 9, m. 4. zdg 50 329

Na udzielnym **Kryształ** 20% rabatu. Jezuitska 10 (Świętosławska) zdg 49 659

Dom Okazyjnego Kupna.

Torebki
damskie, parasolki i walizy. — najtaniej — u Czarnoty, ul. Pierackiego 8. ng 21 784

Lampy
najtaniej Kaczmarek. Wrocławska 14, tel. 36-37. zdg 49 619

Cegły
tonówki pierwszorządnej. znanej jakości.

cegły
pustaki,

cegły
sufitowe, dostarcza po cenach korzystnych:

M. Perkiewicz,
fabryka ceramiczna i cegielnia, Mosina, telefon: Mosina nr. 1. Pg 9004-52.1

Maszyna
Singera wpuszczana. Mickiewicza 20, m. 6. zdg 50 292

Longin
złoty, damski na reke, naszyjnik brylantowy. Mickiewicza 20, m. 6. zdg 50 293

Meble kuchenne
jako specjalność poleca Skład Fabryczny. Wrocławska 19. dg 3798

Tapczany
fotele, leżanki, gwarantowanej jakości, najkorzystniej u fachowca. Wrocławska 14. dg 3765

Sarenka
oswojona jako prezent gwiazdkowy. Adamski, Główna 32, telefon 19-01. zdg 50 322

Fotograficzny
aparatus Voigtlander. Skopar 4,5, okazjynie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 50 240

Maszyny
do pisania nowe i używane z gwarancją. — Skóra i S-ka. Poznań — Aleje Marcinkowskiego 23. ng 21 536

Rzeźnictwo
urządzeniem 1 200.— sprzedam. — Staroleka, św. Antoniego 52. zdg 50 276

Junkersa
łazienkowy piec gazowy sprzedam. Wiadomość, św. Marcin 32, m. 11. zdg 50 285

Meble kuchenne
nowoczesne wprost wytwórni najkorzystniej. Piaskowa 3. Konięcki. zdg 50 376

Okazjal
2 brosze brylantowe korzystnie. S. Hubert, św. Marcin 45. zdg 50 147

Modne **Kapelusze Koszule Krawaty**
poleca korzystnie. M. Paszek, Wrocławska 30. zdg 50 227

Chevrolet
6 cylindrowy do 2 tonn gotowy do jazdy okazjynie. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 253

Blüthner
krótke skrzydło **pianina** „Seiler”. „Ibach”. **fisharmonje** okazjynie. Marcina 22, podwórze. zdg 50 370

Rower
damski torpedom. Górna Wilda 82 podwórze, m. 11. zdg 50 372

Sprzedam
srebrne marki niemieckie przedwojenne. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 301

Radjo
Philipsa 3 lampowe na prad stały i baterie tanio. Piotra Waryniańska 43, m. 22. zdg 50 339

Koń
na biegunach tanio. Nadbrzeźna t. m. 10. zdg 50 315

Fortepian
dobry 130.— Wierzbicice 43 a, m. 3. zdg 50 358

Radjoodbiornik
„Majestic” prad zmienny zamienne na uniwersalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 357

Pianino
tanio. Drużbackiej 5, m. 2. zdg 50 352

Gwiazdorki
mieszanki **Choinkowe,** czekoladowe, owocowe i inne wyroby pierwszorządnej jakości poleca

„Fabiola”
Fabryka Cukrów i Czekolady. — Poznań, Al. Marcinkowskiego 5, tel. 17-32. P 8764-51.87

Parasole Torebki
damskie. Czysta. Poznań, Szkolna 11. Pg 8769-51.119

Kolonjalka
dobrze prosperująca przy ruchliwej ulicy. Wskaże Kurjer Poznański zdg 50 353

Ogłoszenia do wydania świątecznego „Kurjera Poznańskiego” przyjmujemy do środy, 23 bm., godz. 18,30, a ogłoszenia pilne (żałobne itd.), wyłącznie do wydania na miasto Poznań, do czwartku, 24 bm., godz. 11-tej.

Inwalida
woj. kowal - ślusarz poszukuje posady jako dozorca, palacz do centralnego ogrzewania za mieszkanie i cośkolwiek wynagrodzenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 389

Poszukuję
posady stróża, szofera, woźnego, gwarancja, język polski, franc., niem., Lubiński, Koscian, Osiedle ul. Zwirki Wigury 20. ng 22 008

Lektorka
inteligentna poszukuje posady u samotnej osoby lub zarządzącej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 50 208

Nauczycielka
dłuższa praktyka języki, muzyka przygotowanie niższych gimnazjalnych szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 045

Młynarz
młodszy obezany z motorem Diesla kilkuletnia praktyka od zaraz poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 863

Elektromechanik szofer
dzielnicy swym zawdzie, obecnie posiadze szuka większym przedsięwzięciem. Doskonale referencje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 410

Na Nowy Rok
Podatkowy księgi handlowe również na specjalne zamówienia wszelkie Przybory Biurowe Kalendarze Aquila, św. Marcin 61 - ng 21 269 Plac Wolności 9.

TEATRY
Poznań, wtorek, 22. 12.
TEATR POLSKI: Wtorek, 22. 12. „Wielka miłość”.
Środa, 23. 12. „Podwójna buchalterja”.
TEATR WIELKI (Opera): Wtorek, 22. 12. „Kwiat Hawaju”.
Środa, 23. 12. Teatr nieczynny”.

Teatrzyk „KUKU”
w Pałacu Działyńskich. W drugie święto Bożego Narodzenia i dni następne Jasieńka o godz. 3,30 i 5,30 pop. dg 4025

Na Święta tradycyjny oryginalny
Puncz Burgundzki Kantorowicza
Do nabycia wszędzie 1 w filii 27 Grudnia 5 Pg 9015-52.19

KINA
Poznań, wtorek, 22. 12.
APOLLO: „Czardasz, Tokaj, Miłość”.
CORSO: „Cygańska krew”.
GLORIA: „Ekscentryczna Dama”.
GWIAZDA: „Ada To Nie wypada”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Burza nad światem”.
MEIROPOLIS: „Noc w Operze” i „Film Platyczny”.
RENAISSANCE: „Robin Hood z Eldorado”.
SŁONCE: „Mały Lord”.
SFINKS: „Parada Rezerwistów”.
ŚWIT: „Nowe przygody Tarzana”.
TECZA-Lazarz: „Mały marynarz”.
TECZA-Wilda: „Wesoła Wdówka”.
WILSONA: „Jaśnie Pan Szofer”.

Uczenica
do prasowania szuka posady od 1. lub 15-go stycznia. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 769

Stangret
kilkuletnia praktyka wysłużony kawalerzysta własnym zacięciem poszukuje posady od 1. 4. 37. Oferty Kurjer Pozn. zdg 48 795

Maszynistka
rutynowana, 9 lat nieprzerwanej praktyki w biurze adwokackim i notarialnym zmienia posadę. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 49 182

Nauczycielka
dłuższa praktyka, języki, muzyka przygotowuje niższe gimnazjalne, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 414

Stolarz
poszukuje stróżostwa z małą rodziną. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 811

Panienska
4 klasy gimnazjum, znajomość niemieckiego, szuka posady uczenicy biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 966

Panienska
z prowincji, ucziwa, poszukuje posady jako uczenica do składu lub do pomocy domowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 993

Biuralistka
kasjerka pisząca na maszynie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 962

Niemka
wychowawczyni lat 26, władająca polskim, z dłuższą praktyką, 1a świadectwami poszukuje posady w Poznaniu lub okolicy. Oferty Kurjer Poznański zdg 49 298

Uczeń
piekarsko - cukierniczy, który ma 1 1/2 roku nauki, szuka miejsca, dalszej nauki. Oferty Kurjer Poznań zdg 49 953

Asystent farmacji
przyjmuje zastępstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 923

Urzędnik gospodarski
kawaler lat 26, silny, energiczny obowiązkowy, ukończona szkoła rolnicza, 4 lata praktyki na intensywnych majątkach, dobre polecenia i referencje, wymagania skromne, przyjmie posadę zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 50 106

Wychowawczyni
freblanka, język polsko - niemiecki, młoda z kilkuletnią praktyką, pierwszorzędnymi świadectwami poszukuje posady od 1. 1. 1937. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 297

Zaprzyśiężony rzeczoznawca
w dziedzinie rolnictwa przyjmie dojazdową administrację majątku. Kaucja gotówce, gwarancja, dowody dotychczasowej pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 49 335

27. WOLNE MIEJSCA

Potrzebna
Niemka do dzieci w prowincji. Znajomość polskiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 49 140

Służąca
czysta z gotowaniem zaraz. — A. Bandel, 27 Grudnia 6. zdg 50 368

Osoba
mogąca zająć się gospodarstwem domowym samotnego pana, także w biurze czasowo pomagać. Wyczerpujące oferty uprasza Kurjer Poznański zdg 50 340

PHILIPS SUPER 695

NAJWYŻSZEJ KLASY SUPERHETERODYNA

- ciche strojenie ● optyczne strojenie
- autokompensacja akustyczna
- szybkobieżne i mikrostrojenie

DEMONSTRACJA I SPRZEDAŻ W FIRMIE
Idaszak i Walczak, Poznań, św. Marcin 18 (przy Ratajczaka)
ng 21 247

Fryzjer
posada stała, Karwowskiego 1. zdg 50 158

Ogrodnik
szuka posady od 1 stycznia. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 223

Fryzjerka
fryzjerka stała posada, Wielka 17. zdg 50 338

Stała
pracę otrzyma młodszy pan inteligentny z gotówką 5 000.— zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 50 258/9

Fryzjer
Półwiejska 24. zdg 50 484

Fryzjer
Wrocławska 30. zdg 50 475

Potrzebna
zaraz lub od 1 stycznia dziewczyna z dobrym gotowaniem, czysta, milej powierzchowności. Zgłoszenia z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 50 291

Werkmistrza
lub inżyniera, wzgl. technika-mechanika o wybitnych zdolnościach fachowych poszukuje fabryka wyrobów metalowych na kierownicze stanowisko. Wymagane kwalifikacje: znajomość nowoczesnych systemów masowej produkcji metalowej systemem akordowym, perfekcja we fabrykacji kół zębatach wszelkiego rodzaju na frezarkach i automatach, biegły w rysunkach technicznych, trzeźwy, energiczny, dobry organizator, — długoletnia praktyka, obezany wszechstronnie z wszelkimi pracami budowy i naprawy maszyn. Posada do objęcia od 1. 4. 37 lub wcześniej. Wyczerpujące oferty z życiorysem — odpisem świadectw oraz zadanym wynagrodzeniem do eksp. Kurjera Pozn. ng 21 428

Potrzebna
bufetowa od zaraz. Kotecki, Kasyno podof. 57 p. p. zdg 50 450

Młodego kupca
żelazniaka poszukuje, który zna również prace biurową korespondencyjną - buchalteryjną. Požadana znajomość obrotu wapnem i cementem. Szczegółowe oferty wraz z życiorysem, odpisami świadectw i warunkami do Kurjera Poznańskiego zdg 50 397

Fryzjer
Dąbrowskiego 5 a. zdg 40 429

SREBRA u Szulca
CENY NISKIE! Plac Wolności 5

Brylanty u Szulca
WYBÓR WIELKI Plac Wolności 5

Zegarki u Szulca
CENY NISKIE! Plac Wolności 5

Pg 8994-51,68

Pomocnik
szwewski na wypomóżkę zaraz. — Grobla 27 a. zdg 50 434

Posługaczka
całodzienna. Śniadeczek 24 — 6. zdg 50 449

Fotograf
siła pierwszorzędną potrzebną. — Markiewicz, 27 Grudnia 5. zdg 50 396

Najzdrowszy sport to ślizgawka!
Kilka godzin ruchu daje zdrowie i zadowolenie!
Zrób dziecku niespodziankę i zaraz kup łyżwy w firmie **JAN DEIERLING, Poznań, Szkolna 3 HURT.** telefon 35-18 DETAL.

Pomocnik
lekarzko - cukierniczy, dobry fachowiec potrzebny 1 stycznia do Chodzieży. Podaj pensję. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 50 365

Fryzjer
fryzjerka potrzebna. Golebia 10/11. zdg 50 351

Ekspedjentka
młodsza do owocarni potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 404

Młodsza
bufetowa potrzebna na wyjazd z obsługą gości od zaraz. Zgłoszenia Zaułek, św. Wojciecha 6. — m. 30. zdg 50 408

Służąca
do wszystkiego od zaraz. Grunwaldzka 59, m. 2. zdg 50 419

Ogrodnik
kwiaciarstwa potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 441

Potrzebna
kobieta w średnim wieku do obsługi lekkiej chorej przy skromnym wynagrodzeniu i własna posciela. Oferty Kurjer Poznański zdg 50 470

Fryzjerka
stała wypomóżka 50 proc. Podgórna 14. zdg 50 393

Fryzjerka
fryzjer, pensja, Poczta 22. zdg 50 446

Stała
posada, kaucja. Zgłoszenia 4-6 i 9-10. Górna Wilda 45 — 12. zdg 50 487

Nauczycielka
z prawem nauczania, praktyka franc. i muzyka ewentl. niemieckim potrzebna od II-go półroczna na wieś do dwóch dziewczynek V i VI. kl. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 50 482

Rządca gospodarczy
kawaler na osobny folwark 1 500 mórg od 15. 1. 1937. kandydaci, dobra długoletnia praktyka, kaucja. Zgłoszenia z odpisami świadectw, podaniem referencji. Majetność Chocicza Mała, per Wrzesnia. dg 4026

Administrację
lub jako dozorca domu przyjmie emeryt policji. Oferty Kurjer Poznański zdg 48 902

29. ROZRYWKA

12 złotych miesięcznie wystarczy na kupno u nas **radioaparatu**
Na wpłatę wystarczy już zł 15.— lub Pożyczka Państwowa. Bateriajny odbiorniki najtaniej. Wymiana aparatów.
Radiomechanika
Poznań, św. Marcin 27 w podwórzu, prawo, telefon 12-38 Pg 8969-58.812

Premis Telefonen Radioaparaty
zasiegiem, selektywnością i wiernością oddanych onów zadowoła — najwybredniejszego słuchacza.
Długoterminowe spłaty fachowa obsługa.
Radiolavox
Poznań, Ratajczaka 14. Tel. 32-15 dg 40 010/2
Wieczór
wiglijny spieszysz Restauracja, Marsz. Focha 23. zdg 50 380/1

Pea-Krem
utrzymuje świeżość cery w każdej porze roku

R. Barcikowski S. A. Poznań

„Parada rezerwistów”
Nieodwołalnie do I świata
Huragany śmiechu
Kinoteatr zdg 50 076

„Sfinks”

Kino Corso
Cygańska Krew. zdg 50 254

Baterje anodowe
kieszonkowe, lampki elektryczne

„Centra”
przybory elektrotechniczne, żarówki poleca najtaniej
Kazimierz Matuszak
Pierackiego 16, tel. 30-67. Ng 17810

Radjo - odbiorniki
Kosmos, Telefunken, Capello i innych czołowych firm na bardzo dogodnie spłaty do 15 miesięcy. Przyjmuje Pożyczki Państwowe na wpłatę.

„Fonoradjo”
właśc. Jerzy Mieloch, Poznań, Al. Marsz. Piłsudskiego 7. Prospekty wysyła się na żądanie. zdg 46 835

„Kapelusz”
modnie przefasonowany odświętowany, zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Wytwórnia kapeluszy męskich, damskich. 27-go Grudnia 2, Łódźwórze. zdg 44 482

RADZĘ JEDYNIĘ PUDER ŚNIEG TATRZAŃSKI

UPIĘKSZA, MATUJE, UDELIKATNIA i CHRONI CERĘ.

FALKIEWICZ - POZNAŃ
FABRYKA PERFUM I KOSMET. ZAŁ. 1911 R. w PARYŻU.

Pg 7983-47.203

Humor zagraniczny

— Dwadzieścia pięć złotych kazał mi sędzia zapłacić, za to, że zawołalam na sąsiadkę: — „ty świniu”. W zeszłym roku zapłaciłam za to samo tylko piętnaście.
— Bo widzi paniusia, przez ten czas zdołała pewnie wieprzowina.

Co futro = to Edmund Rychter = co palto = to Edmund Rychter = co ubranie = to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc grudzień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20 w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną, część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 80 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 10,45 większe dłużej według możliwości. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek); słowo nagłówek; (tłuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek natrycz, wydawnictwo nie odpowiada.